

Pressupostos de la Generalitat de Catalunya

2022

Pressupostos verds:
Informe sobre la
perspectiva climàtica
en els pressupostos de la
Generalitat de Catalunya

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Hisenda**

SUMARI

1. Introducció	2
2. Situació indicadors mediambientals dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a Catalunya	5
3. Prospectiva futura: Projeccions climàtiques 2030 i 2050.....	8
4. Etiquetatge d'ingressos i despeses de la Generalitat en els Pressupostos 2022...	13
4.1. La interrelació dels objectius de naturalesa ambiental del Pla de Govern amb els programes pressupostaris	13
4.2. La perspectiva ambiental en la contractació pública de la Generalitat de Catalunya.....	15
4.3. Metodologia emprada per a l'etiquetatge “verd” d'ingressos i despeses pressupostàries de la Generalitat de Catalunya.	17
4.4. Anàlisi descriptiu dels ingressos i els programes de despesa amb perspectiva climàtica dels Pressupostos per al 2022.....	24
4.5. La perspectiva ambiental i climàtica dins l'estratègia dels programes pressupostaris.....	35

Pressupostos verds: Informe sobre la perspectiva climàtica en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya

1. Introducció

Davant d'un context d'emergència climàtica i considerant els efectes tant actuals com futurs del canvi climàtic, diversos països estan tractant de dotar-se d'aquells instruments i polítiques que permetin reduir les seves emissions i descarbonitzar les seves economies, a fi de donar compliment als compromisos adquirits, com per exemple, aquells definits a l'Acord de París de 2015.

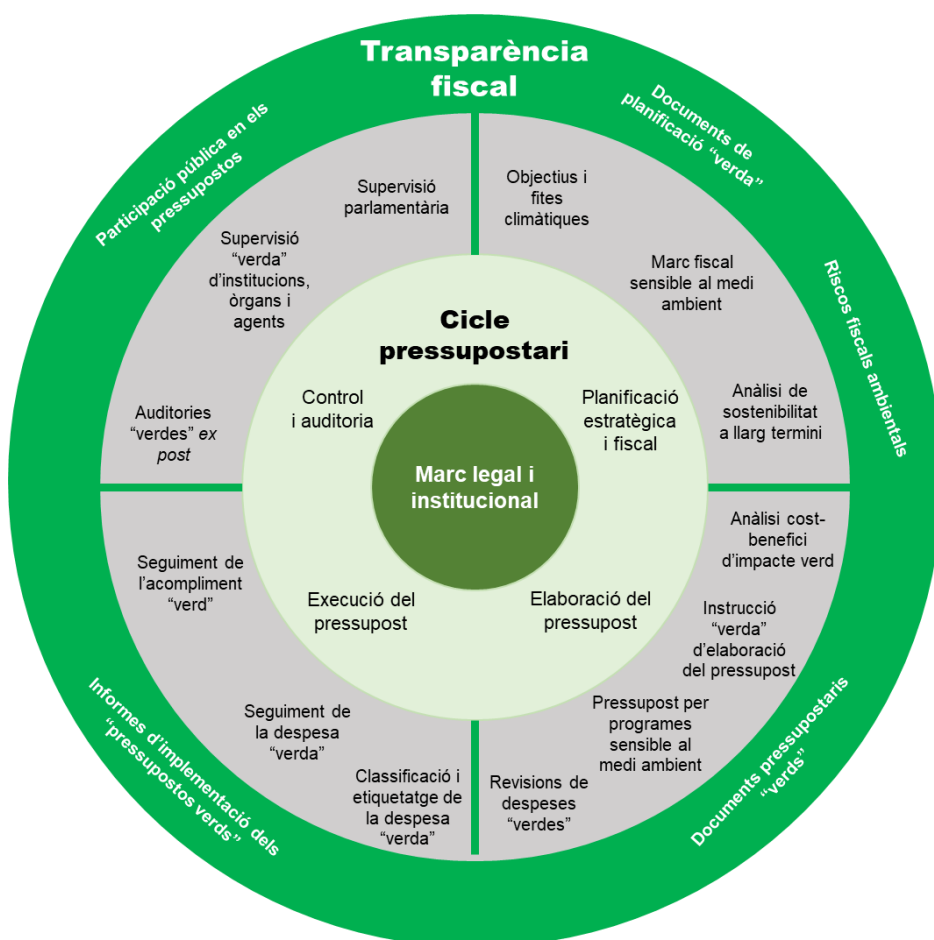
Dins d'aquest repte compartit també amb les empreses i les llars, les administracions públiques estan tractant de desenvolupar aquelles polítiques i mesures que puguin resultar més efectives en els esmentats propòsits. No obstant, a més d'aquestes polítiques dirigides, és necessari que la perspectiva mediambiental i de lluita envers el canvi climàtic sigui presents de manera transversal a tota l'acció governamental per tal de propiciar una major efectivitat i millors resultats. En aquest sentit, la consideració dels riscos i oportunitats climàtiques cal que s'integri dins de tot el cicle de gestió pública, comprnent tant les etapes de disseny i planificació de les polítiques públiques, així com la seva pressupostació, implementació i avaluació. Davant d'això, la gestió de les finances públiques, donat el seu caràcter sistemàtic, integral i transversal dins la gestió pública, esdevé molt rellevant per tal d'incorporar aquesta visió mediambiental transversal.

Més concretament, dins l'àmbit de les finances públiques, els denominats "pressupostos verds" o respectuosos amb el medi ambient han suposat un dels últims elements de reforma en els sistemes de gestió de les finances públiques de diversos països en els darrers anys. Entre aquests països s'hi troben varis estats que són membres de la Unió Europea, com ara Dinamarca, Finlàndia, França, Itàlia, Irlanda, Països Baixos i Suècia, així com, dins l'estat espanyol, el cas de de la comunitat autònoma d'Andalusia.

D'acord amb la definició de l'OCDE, els denominats "pressupostos verds" suposen la utilització d'eines de la presa de decisions pressupostàries per ajudar a assolir els objectius mediambientals. Això inclou avaluar els impactes ambientals de les polítiques pressupostàries i fiscals i avaluar-ne la coherència per complir els compromisos nacionals i internacionals. Addicionalment, es considera que aquests pressupostos amb visió

mediambiental/climàtica poden contribuir a proporcionar un debat informat sobre el creixement sostenible.

Els “pressupostos verds” suposen la introducció de la perspectiva mediambiental i climàtica en tot cicle pressupostari, comprenent la planificació fiscal i pressupostària, la presa de decisions de mesures tributàries i la prioritització de la despesa pública, el seguiment i control de l'execució dels ingressos i despeses, així com, finalment, les auditories, les avaluacions de polítiques i les revisions de despesa.

Font: Adaptat de *Climate-Sensitive Management of Public Finances*, Fons Monetari Internacional (2021).

Dins de l'actual procés de reforma pressupostària de la Generalitat de Catalunya, s'estan introduint de manera progressiva diferents perspectives transversals, com són ara la perspectiva de gènere o el càlcul de la inversió pressupostària en infància. Per als pressupostos per al 2022, la Generalitat de Catalunya ha iniciat el procés per a afegir la perspectiva mediambiental o climàtica en el seu sistema pressupostari. Com a primera passa per a una implementació progressiva dels “pressupostos verds”, s'ha realitzat una anàlisi de la despesa pressupostària de la Generalitat, així també com dels seus ingressos

i dels beneficis fiscals, a fi de poder identificar i etiquetar, de forma temptativa, aquelles partides, epígrafs, o programes que mostren una elevada sensibilitat o que poden contribuir positivament a la millora del medi ambient i a la mitigació i adaptació al canvi climàtic. Dins d'un marc de progressiva implementació, es considera que una primera passa és poder identificar aquelles parts del pressupost amb major sensibilitat o contribució a la lluita contra el canvi climàtica, a fi de poder facilitar i habilitar futurs processos analítics associats a estadis més avançats d'aquesta reforma.

En el present informe es presenta una primera identificació temptativa dels ingressos i les despeses quant a la seva contribució positiva a la lluita envers el canvi climàtic, d'acord amb els imports assignats en el Pressupost 2022, esdevenint així un primer exercici i etapa dins la implementació dels “pressupostos verds” a la Generalitat de Catalunya.

Aquest informe s'estructura bàsicament en uns primers apartats introductoris, a fi de proporcionar un resum del context actual (mitjançant els indicadors climàtics dels Objectius de Desenvolupament Sostenible) i la prospectiva futura quant al medi ambient i el canvi climàtic (increment de temperatures i pluges) a Catalunya, i, posteriorment, s'analitzen els ingressos, els beneficis fiscals i les despeses dels pressupostos per al 2022, classificades quant a la seva contribució positiva pel que fa a la lluita envers al canvi climàtic, tot esmentat la metodologia i supòsits emprats per a la realització d'aquesta identificació o etiquetatge.

2. Situació indicadors mediambientals dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) a Catalunya

Un dels principals resultats de la Conferència de Rio +20 va ser l'acord de desenvolupar un conjunt (de 17) d'objectius de desenvolupament sostenible (ODS) en els quals es basa l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Les temàtiques que comprenen aquests objectius van des de la pobresa, la fam, la pau, la salut, l'educació, les desigualtats, la inclusió, la prosperitat econòmica, la protecció del planeta, la lluita contra el canvi climàtic, les ciutats i els territoris, l'energia, el consum i la producció sostenibles i la governança.

El 25 de setembre de 2019 el Govern de Catalunya va aprovar el Pla Nacional per a la implementació de l'Agenda 2030 a Catalunya, el qual consta de 920 compromisos del Govern per assolir els 17 ODS. Per fer el seguiment i l'avaluació del grau de compliment dels ODS a Catalunya, des de setembre del 2020, l'Institut d'Estadística de Catalunya i el Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, amb la col·laboració de la resta de departaments de la Generalitat, difonen, de manera progressiva i continuada, els "Indicadors dels objectius de desenvolupament sostenible de la UE per a Catalunya", un sistema d'indicadors anuals, d'acord amb els criteris metodològics d'Eurostat, que proporciona dades estadístiques i metadades sobre el desenvolupament sostenible a Catalunya¹.

Dins del conjunt d'ODS, la perspectiva mediambiental i de lluita contra el canvi s'hi troba altament representada, tant per diversos objectius, així com pels seus corresponents indicadors. Concretament, aquesta perspectiva es troba reflectida en els següents ODS: 2-Fam zero, 7-Energia neta i assequible, 11-Ciutats i comunitats sostenibles, 12-Consum i producció responsables, 13-Acció climàtica, 14-Vida submarina i 15-Vida terrestre. Per tal de facilitar una síntesi de la situació ambiental actual a Catalunya, s'ha emprat una selecció dels indicadors disponibles per a Catalunya pel que fa a aquests ODS.

En relació a les emissions, la contaminació i l'increment de les temperatures, en tots els indicadors analitzats, excepte pel cas de la desviació mitjana de la temperatura a la superfície terrestre, Catalunya mostra uns valors més desfavorables que la mitjana de la Unió Europea (UE-27), i també més desfavorables que el conjunt de l'estat Espanyol, menys pel cas de l'índex d'emissions de gasos amb efecte hivernacle, on es tenen unes

¹ Consultables a <https://www.idescat.cat/indicadors/?id=ods>.

magnituds similars. Quant a la seva evolució, en els darrers 5 anys han mostrat una tendència d'empitjorament en els indicadors d'emissions de gasos amb efecte hivernacle (índex general i índex de l'energia consumida) i la desviació mitjana de la temperatura a la superfície terrestre, on, mentre que en aquests primers la recent evolució negativa contrasta amb una millora respecte fa 10 anys, en el darrer cas, tant la tendència recent com la relativa a 10 anys suposa un empitjorament dels seus valors. Sols en el cas de la concentració de contaminació a l'aire per partícules en suspensió, tant les tendències recents com a 10 anys, s'observa una millora general dels seus valors, tot i continuar en una situació és desfavorable que en comparació a Espanya i la UE-27.

Pel que fa a les energies renovables, les dades de l'indicador de proporció d'energies renovables sobre el consum final d'energia (per a tots els sectors) permet observar l'existència d'una clara tendència positiva i ascendent, assolint al 2019 un valor del 9,9%. No obstant, tot i aquesta positiva evolució, la proporció d'energies renovables a Catalunya continua essent inferior als valors registrats en el conjunt d'Espanya i en la mitjana dels països membres de la UE-27.

En la gestió dels residus, i més concretament en la taxa de reciclatge municipal de residus, s'aprecia com també ha estat un indicador amb una tendència de millora en els darrers 5 i 10 anys, assolint una magnitud (41,7%) més favorable en comparació al conjunt de l'Estat, però encara no assolint els valors mitjans observats a la UE-27.

En allò referent a la qualitat i protecció dels espais naturals i de la biodiversitat, Catalunya presenta, en termes generals, una situació més favorable en relació als indicadors anteriorment analitzats. L'excel·lència quant a qualitat de les aigües marines i continentals (proporció d'espais excel·lents per al bany) i la proporció de superfície forestal a Catalunya es mostra superior a aquells valors observats tant a Espanya com a la UE-27, excepte pel cas de les aigües marines, on Catalunya i Espanya mostren magnituds similars. En l'àmbit de la biodiversitat, els dos indicadors *proxy* sobre aquest aspecte mostren tendències i valors relatius oposats, on mentre l'índex d'ocells comuns ha experimentat una tendència positiva i se situa per sobre dels valors de la UE-27, l'índex de papallones de prats ha experimentat una evolució negativa i amb valors inferiors a la UE-27. Pel que a l'evolució dels indicadors de protecció d'espais terrestres i marins, en termes generals aquests s'han mantingut constants, a excepció de la superfície d'espais marins designats per Natura 2000, els quals han vist incrementats els corresponents m2 d'ençà fa 10 anys.

Dins el fet de procurar una utilització òptima i responsable dels recursos naturals i respectuosa amb el medi ambient, l'indicador de superfície dedicada a agricultura ecològica mostra una clara tendència positiva en els darrers 5 i 10 anys, amb uns valors actuals majors dels registrats a Espanya i a la UE-27.

ODS	Codi indicador	Indicador	Catalunya		Tendència		Comparativa amb Espanya		Comparativa amb UE-27	
			Dada	Any	Darrers 5 anys	Darrers 10 anys				
2	(02.40)	Superfície dedicada a agricultura ecològica (%)	19,6	2019	↑	↑	CAT > ES	2019	CAT > UE-27	2019
7	(07.40)	Proporció d'energies renovables sobre el consum final d'energia. Tots els sectors (%)	9,9	2019	↑	↑	CAT < ES	2019	CAT < UE-27	2019
11	(11.50)	Concentració de contaminació a l'aire per partícules en suspensió (Partícules <10µm)	21	2020	↓	↓	CAT > ES	2019	CAT > UE-27	2019
11	(11.60)	Taxa de reciclatge municipal de residus (%)	41,7	2018	↑	↑	CAT > ES	2017	CAT < UE-27	2017
13	(13.10)	Emissions de gasos amb efecte hivernacle (Índex 1990 = 100)	120,9	2019	↑	↓	CAT ≈ ES	2018	CAT > UE-27	2018
13	(13.20)	Intensitat d'emissions de gasos d'efecte hivernacle de l'energia consumida (Índex 2000 = 100)	91,3	2019	↑	↓	CAT > ES	2018	CAT > UE-27	2018
13	(13.30)	Desviació mitjana de la temperatura a la superfície terrestre (HadCRUT5, Graus centígrads)	1,61	2020	↑	↑			CAT < UE-27	2019
14	(14.40)	Espais aptes per al bany amb qualitat de l'aigua excel·lent. Aigües marines (% Espais excel·lents)	90,1	2020	↓	nd	CAT ≈ ES	2019	CAT > UE-27	2019
14	(14.40)	Espais aptes per al bany amb qualitat de l'aigua excel·lent. Aigües continentals (% Espais excel·lents)	84,6	2020	≈	nd	CAT > ES	2019	CAT ≈ UE-27	2019
14	(14.10)	Superfície d'espais marins designats per Natura 2000 (km²)	5735	2020	≈	↑				
15	(15.10)	Superfície forestal (%)	64,2	2018	≈	≈	CAT > ES	2018	CAT > UE-27	2018
15	(15.20)	Superfície d'espais terrestres designats per Natura 2000 (km²)	9.819,5	2020	≈	≈				
15	(15.60)	Índex d'ocells comuns (Índex 2000 = 100)	108,9	2020	↑	↑			CAT > UE-27	2019
15	(15.61)	Índex de papallones de prats (Índex 2000 = 100)	37,9	2020	↓	↓			CAT < UE-27	2018

Font: Idescat. Indicadors dels objectius de desenvolupament sostenible de la UE per a Catalunya.

A part d'aquests indicadors relatius als ODS, també cal destacar els resultats de Catalunya pel que fa als indicadors ambientals del *EU Regional Social Progress Index* (EUSPI) de 2020. L'EUSPI és un marc d'indicadors a nivell europeu que tracta de millorar la mesura del benestar i progrés de les regions europees més enllà dels indicadors tradicionalment emprats, com ara el PIB per càpita. Aquests indicadors han estat calculats per a les diferents regions de la Unió Europea ens els anys 2016 i 2020, i s'han analitzat i comparat els corresponents resultats amb aquelles regions que s'han considerat com de "comparació"².

² Per major informació, accedir a l'enllaç: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/EU-Social-Progress-Index-2020/8qk9-xq96>

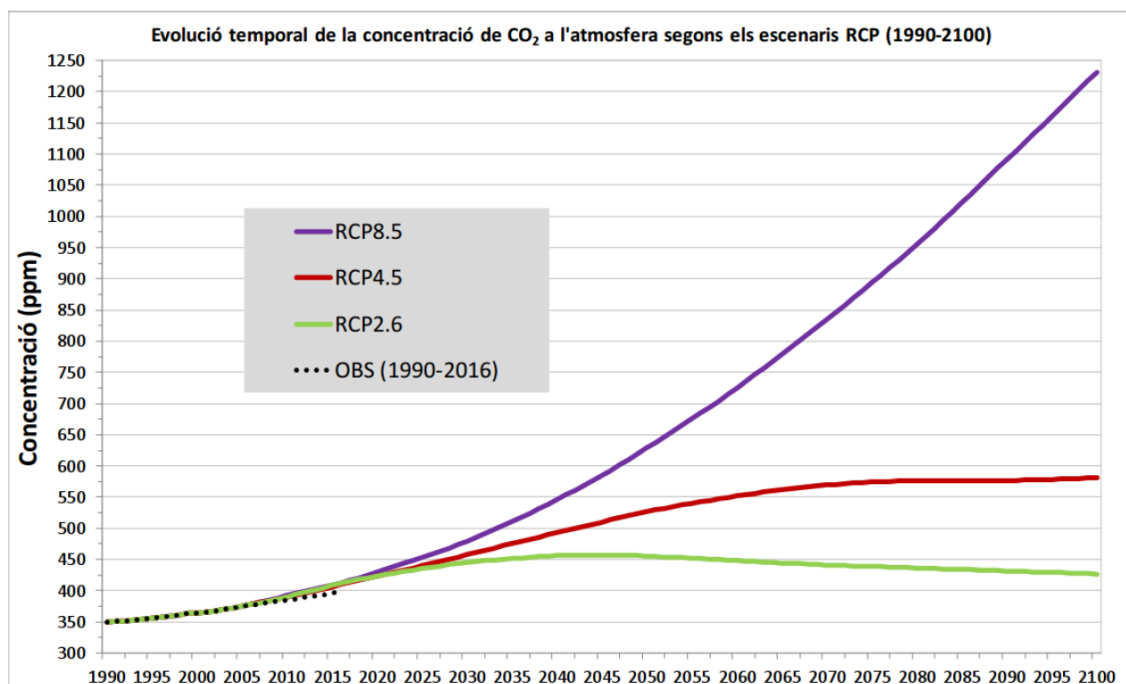
Dins dels diferents blocs d'indicadors de l'EUSPI, hi ha el denominat bloc de "Qualitat ambiental", el qual recull indicadors de contaminació de l'aire per NO₂, ozó i partícules pm₁₀ i pm_{2.5}. Precisament, aquest és un dels àmbits en què Catalunya mostra pitjors resultats envers la mitjana de la UE-27 i les regions de comparació, així com, de manera més moderada, també envers el conjunt d'Espanya. Aquests pitjors resultats en comparació amb la UE-27 procedeixen principalment dels valors de la contaminació de l'aire per NO₂, ozó i partícules pm₁₀. Per un altre costat, i en comparació amb Espanya, mentre que Catalunya mostra millors valors pel que fa a contaminació per ozó, té valors desfavorables en relació a NO₂ i les partícules pm_{2,5}.

3. Prospectiva futura: Projeccions climàtiques 2030 i 2050

En el marc dels treballs preparatius per a l'elaboració de l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic (ESCACC) 2021-2030, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) va encarregar al Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) la realització d'unes projeccions sobre l'evolució futura del clima a tot Catalunya. Entre aquestes projeccions, que comprenen horitzons fins al 2050 i 2100, s'hi troben l'evolució de les emissions de CO₂ a l'atmosfera, l'increment de les temperatures mitjanes anuals i l'estimació de les precipitacions mitjanes anuals³.

En relació a l'evolució de la concentració de CO₂ a l'atmosfera, s'han realitzat diferents projeccions alternatives d'acord 3 escenaris d'emissions (RCP2.6, RCP4.5 i RCP8.5), cobrint un horitzó fins a l'any 2100.

³ El resum executiu d'aquest informe es troba disponible al següent enllaç: https://canviclimatic.gencat.cat/web/.content/03_AMBITS/adaptacio/ESCACC_2021_2030/Projeccions_ESCAT_2020_FINAL.pdf

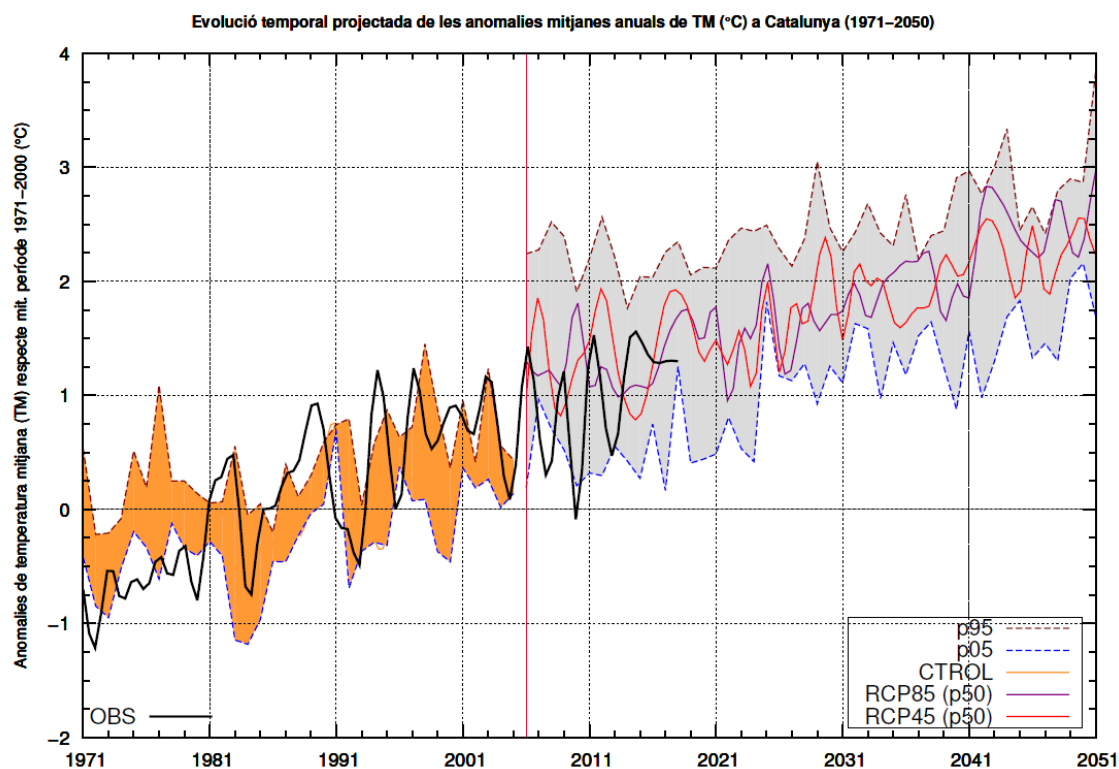
Font: Escenaris climàtics regionalitzats a Catalunya (ESCAT-2020), Resum executiu.

L'escenari RCP2.6 es correspon a un context optimista, on ja s'aplicarien mesures per a la reducció d'emissions i les concentracions de CO₂ no serien gaire més elevades a les actuals (416,39 ppm de valor mitjà per al juny de 2020) al final del s.XXI. Vindria a ser aproximadament l'escenari d'emissions que s'obtingria d'haver començat a aplicar el Protocol de Kyoto de 1992, el qual és gairebé impossible que s'assoleixi. Per un altre costat, l'escenari RCP4.5 (associat a l'Acord de París de 2015) suposa que aquest compromís en el control de les emissions es formalitza a mitjans de s. XXI i, per tant, la concentració de CO₂ a final de segle és superior a l'actual. Finalment, l'escenari RCP8.5 representa la situació més pessimista, on no s'assoleix cap acord en la reducció de les emissions i, per tant, les concentracions de CO₂ a finals de segle serien molt més superiors a les actuals, assolint-se una concentració de CO₂ a l'atmosfera propera a les 1250 ppm.

Pel que fa a les projeccions de les temperatures mitjanes, aquestes comprenen fins l'any 2050, i a on, independentment de l'escenari i el model considerats, els principals resultats de temperatura suposen un augment per a Catalunya. Aquest augment projectat es dona tant a escala anual com estacional. Geogràficament, els majors increments projectats es localitzen al Pirineu, i sobretot als cims del Pirineu occidental. En canvi, els menors increments es trobarien a la façana litoral. Els augments projectats són de l'ordre de 0,5°C menors a l'interior del país i de prop d'1 °C menors per a la zona litoral-prelitoral, respecte dels obtinguts per a la zona pirinenca. També es troba que el rang de variabilitat projectat

per a la temperatura per a la zona del Pirineu és molt més gran que per a les altres dues àrees (interior i litoral-prelitoral).

Temperatura mitjana anual

L'increment projectat per a la temperatura es podria situar proper als +3,5 °C a mitjan de segle per a la temperatura mitjana anual segons l'RCP8.5 (escenari d'emissions més intensiu) per al conjunt de Catalunya i la zona interior. Se situaria proper als +3,5 °C a la zona litoral-prelitoral, però podria ser superior als +4,0 °C a la zona pirinenca. L'increment projectat per la temperatura màxima és major que el de la temperatura mínima, projectant-se increments mitjans anual en aquesta primera superiors als +4,0°C enfront dels +3,0°C per a la temperatura mínima, segons l'RCP8.5 i cap a l'any 2050.

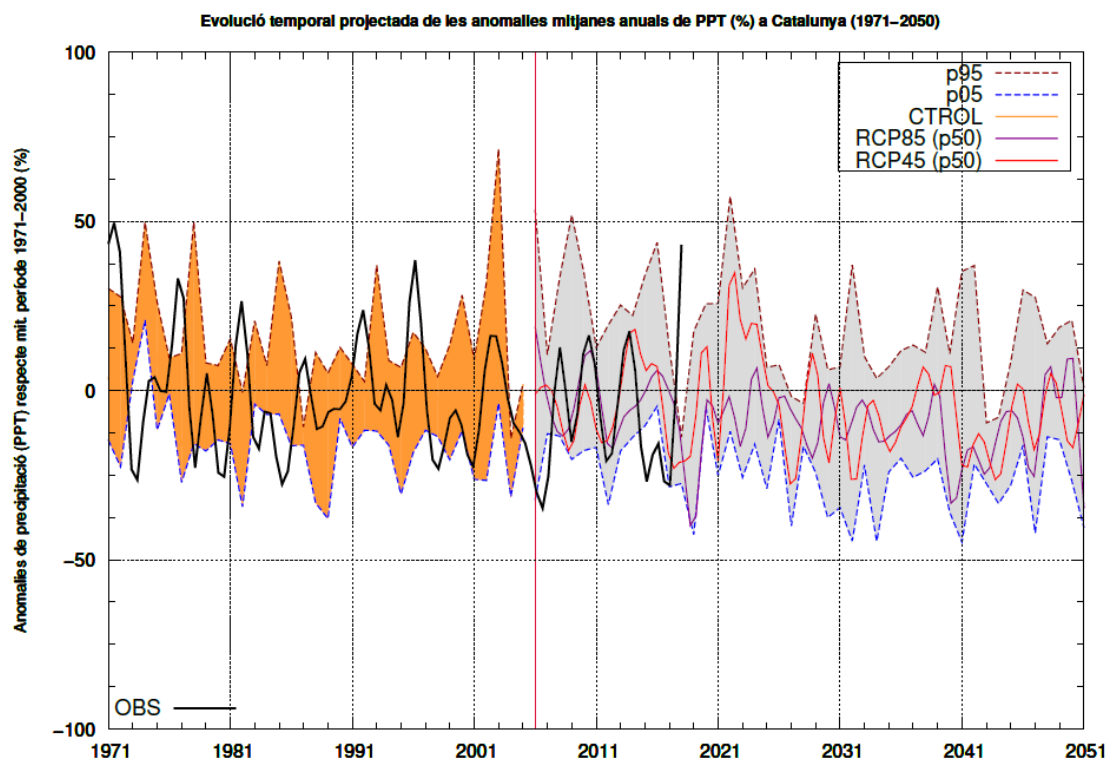
Així, es projecta per a la temperatura mitjana anual una tendència lineal de +0,13°C per decenni segons l'RCP4.5 i +0,41 °C per decenni segons l'RCP8.5. Per a la temperatura màxima mitjana anual es projecten +0,15°C per decenni segons l'RCP4.5 i +0,48 °C per decenni segons l'RCP8.5. Per a la temperatura mínima mitjana anual es projecten +0,11 °C per decenni segons l'RCP4.5 i +0,35°C per decenni segons l'RCP8.5.

Si les concentracions de CO₂ a l'atmosfera durant aquest segle segueixen el camí traçat per l'RCP4.5 s'aconseguiria reduir el ritme d'augment de la temperatura. Si pel contrari, se segueix l'evolució en les concentracions traçada per l'RCP8.5, es continuaria a un ritme d'augment similar a l'actual.

Estacionalment, l'increment projectat de la temperatura no és igual per a totes les estacions, obtenint-se majors increments a la tardor i primavera (allargament de les condicions estiuenques) amb augments que podrien arribar a ser cap al 2050 de fins a +4,5 °C segons l'RCP8.5 per a la temperatura mitjana. Aquests augments serien menors per a l'estiu i l'hivern, amb valors de fins a +3,5 i +2,5 °C per a la temperatura mitjana. El que sembla molt clar és que per al proper trentenni 2021- 2050 s'ha d'esperar un allargament de les condicions estiuenques o de l'estiu: avançant-se la seva arribada cap a l'inici de maig i retardant-se la seva fi cap a final de setembre o inici d'octubre.

En relació a les projeccions de les precipitacions, aquestes també comprenen fins a l'any 2050 i l'evolució projectada presenta una gran variabilitat interanual (successió d'anys molt plujosos i anys molt secs) major que allò observat en els anys anteriors. Per tant, les simulacions estarien projectant un augment de la freqüència d'esdevenir importants temporals de pluja durant l'hivern o la tardor al conjunt de Catalunya com els recents casos del temporal Gloria de gener de 2020 o els aiguats d'octubre de 2019, els quals van produir importants danys i pèrdues.

Precipitació mitjana anual

Font: Escenaris climàtics regionalitzats a Catalunya (ESCAT-2020), Resum executiu.

L'evolució temporal es mostra incerta, on s'aprecia una tendència a una disminució general de la precipitació mitjana anual, sobretot segons l'escenari RCP8.5. Aquesta disminució seria molt important a l'estiu al conjunt del país, i considerable a la tardor per a la zona litoral i prelitoral. Aquestes reduccions cap a l'any 2050, segons l'RCP8.5, podrien assolir valors de l'ordre del -40 % per a tot el domini i la precipitació mitjana anual, de cara a la primavera de l'ordre del -45 %, i a l'estiu de l'ordre del -75 %. Geogràficament, les disminucions projectades cap a l'any 2050 s'esperen a les comarques del nord-est i al prelitoral tarragoní, mentre que les menors es donarien al Pirineu occidental. Així doncs, es tindria una reducció projectada de les precipitacions mitjanes anuals, segons l'RCP8.5 i per al període 2021-2050, per sota del -15 % al nord-est de Catalunya.

4. Etiquetatge d'ingressos i despeses de la Generalitat en els Pressupostos 2022

4.1. La interrelació dels objectius de naturalesa ambiental del Pla de Govern amb els programes pressupostaris

El Pla de Govern (PdG) de la Generalitat de Catalunya per a la XIV legislatura, aprovat el passat 21 de setembre de 2021, va definir els principals objectius i fites que pretén assolir el Govern de la Generalitat per als proper mandat. Aquest Pla de Govern, que té les transformacions democràtica, social, verda i feminista com a objectius de la seva acció política, consta de 5 eixos, dels quals, el 4^è duu per títol “Per un país verd, equilibrat i connectat”. En aquest eix es concentren els objectius i fites de naturalesa mediambiental i de lluita envers el canvi climàtic, on es fa menció de la voluntat d'alinejar les polítiques energètiques amb les de preservació del medi natural, en un context de transició a les energies renovables (per assolir el 100% de renovables al 2050), així com l'impuls a una mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada. Concretament, aquest eix conté els següents sub-eixos i objectius relacionats amb el medi ambient:

Sub-eix	Objectiu
4.1 Acció climàtica	4.1.1 Alinear les polítiques energètiques amb les de preservació del medi natural fent èmfasi en la transició a les energies renovables
	4.1.2 Implementar l'economia verda com a palanca per a l'acció climàtica
	4.1.3 Garantir la conservació de la biodiversitat i el medi natural
	4.1.4 Gestionar l'aigua tenint en compte les previsions de la seva futura disponibilitat, amb criteris específics per a les conques catalanes
	4.1.5 Fomentar l'economia circular per arribar al residu zero
4.2 Agendes rural i marítima i polítiques agroalimentàries	4.2.1 Reforçar l'agenda rural per al desenvolupament territorial, socioeconòmic i ambiental del món rural
	4.2.2 Consolidar l'agenda marítima com a marc per al desenvolupament i l'aplicació de la Política Marítima Integrada a Catalunya
	4.2.3 Implementació de l'Estratègia alimentària Catalunya: Promoure el trànsit a models agroalimentaris més sostenibles d'acord amb els objectius de desenvolupament sostenible de l'Agenda 2030
	4.2.4 Afrontar el repte agroalimentari del país orientat a la sobirania alimentària i al reforç del sector
4.3 Vertebració del territori	4.3.3 Impulsar la mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada

El PdG suposa el nivell més elevat dins el sistema de planificació estratègica de la Generalitat de Catalunya, envers el qual, posteriorment, els diferents departaments

confeccionen els seus plans departamentals a fi definir aquells objectius més concrets i aquells projectes, iniciatives i mesures més operatives que permetran l'assoliment de les fites contingudes en el PdG. El trasllat operatiu d'aquestes estratègies, i més concretament, en forma de despesa, se sol materialitzar mitjançant els programes pressupostaris. Els programes pressupostaris, suposen el 3r nivell de desglossament de la classificació per programes del pressupost i conceptualment agrupen tota aquella despesa destinada a produir diferents béns i serveis, però amb un mateix objectiu o finalitat de política pública. Dins del sistema de planificació i pressupostació estratègica de la Generalitat de Catalunya, els programes pressupostaris esdevenen una eina cabdal per a integrar la planificació estratègica amb els processos d'assignació de recursos pressupostaris, a fi de facilitar un major acompliment de les fites fixades pel Govern.

Analitzant els continguts dels programes pressupostaris, mitjançant les seves missions, objectius, indicadors i activitats (o béns i serveis) compreses, s'ha establert la següent interrelació temptativa entre els objectius de naturalesa ambiental continguts en el PdG i els programes pressupostaris que hi podrien estar més estretament vinculats.

Eix del PdG	Programes pressupostaris vinculats (perspectiva mediambiental/climàtica)
4.1 Acció climàtica (objectius 4.1.1 a 4.1.5)	511 Cicle de l'aigua 551 Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat 552 Infraestructura i gestió de tractament de residus 553 Polítiques i sensibilització ambientals 554 Prevenció i control ambiental 631 Energia
4.2 Agendes rural i marítima i polítiques agroalimentàries (Objectius 4.2.1 a 4.2.4)	562 Infraestructura de regadius i ordenació parcel·lària 614 Modernització i millora de les estructures empresarials agràries i pesqueres
4.3 Vertebració del territori (objectiu 4.3.3)	522 Infraestructures ferroviàries 523 Suport al transport públic de viatgers 527 Infraestructures del transport de viatgers per carretera

Aquestes interrelacions inicials poden facilitar la visualització del trasllat dels objectius governamentals, pel que fa al medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic, a mesures de despeses concretes mitjançant els programes pressupostaris relacionats.

No obstant això, l'etiquetatge d'ingressos i despeses que contribueixen positivament a la lluita del canvi climàtica, realitzat en l'apartat 4.4. d'aquest informe, comprèn no sols aquella despesa dels programes que contribueixen als objectius governamentals que tenen perspectiva mediambiental, sinó també a aquell conjunt d'ingressos i despeses que, de forma principal o significativa, poden contribuir a la mitigació i adaptació al canvi climàtic, i, d'aquesta forma, comprénent un espectre més ampli.

4.2. La perspectiva ambiental en la contractació pública de la Generalitat de Catalunya

Abans d'entrar en els aspectes metodològics de l'etiquetatge dels ingressos i despeses pressupostàries de la Generalitat de Catalunya, cal destacar que la perspectiva ambiental i de lluita contra el canvi climàtic es pot integrar a la vegada des de diferents canals i sistemes dins de la gestió de les finances públiques. Un clar exemple d'això, és la introducció d'aquesta perspectiva en un àmbit transversal com és la contractació pública, la qual a més es relaciona amb el pressupost en ser la materialització contractual (i, per tant, l'execució) d'una part substancial de les despeses, com poden ser les relatives als capítols 2 (despeses en béns i serveis corrents) i 6 (inversions reals) del pressupost.

Emfatitzar que la contractació pública és una potent eina econòmica de les administracions públiques, la qual ha deixat de ser una mera compra de béns i serveis i ha passat a ser una eina per al foment de determinades polítiques públiques. Aquesta visió és esperonada per la Unió Europea, on, d'acord amb el principi d'utilitzar la contractació de forma estratègia per a assolir objectius socials comuns, s'estableix per a tots els estats membres, que en els contractes públics s'incorporin mesures de foment de polítiques socials, ambientals, d'innovació i de participació de les PIME, i es vetlli per assolir una compra pública ètica i lluitar contra la corrupció.

La Generalitat de Catalunya, amb la finalitat d'alinejar-se amb aquesta visió, així com donar compliment al marc establert per la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP), ha impulsat en els darrers anys l'establiment de mesures socials, ambientals i de foment de la innovació. Concretament, pel que fa a l'àmbit ambiental, la LCSP preveu l'adjudicació dels contractes basada en la millor relació qualitat-preu, incloent-hi aspectes ambientals vinculats a l'objecte del contracte. Entre les característiques de qualitat ambiental a valorar, la llei esmenta, entre d'altres, la reducció

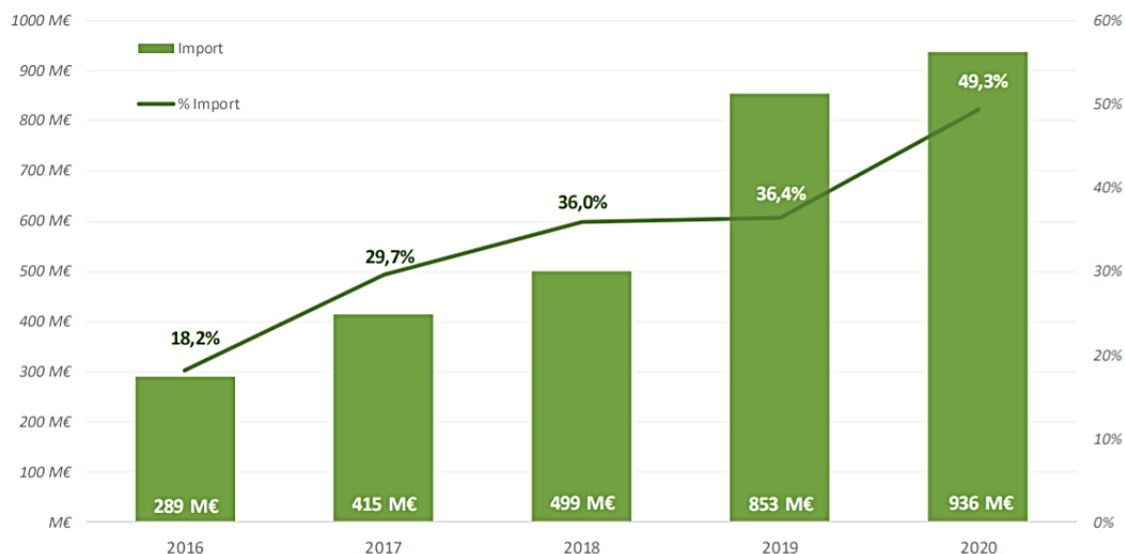
del nivell d'emissió de gasos amb efecte d'hivernacle, mesures d'estalvi i d'eficiència energètica, o l'ús d'energies renovables durant l'execució del contracte.

Per tal d'implementar aquesta contractació pública estratègica, es va elaborar el Codi per a una contractació pública socialment responsable en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic (aprobat per l'Acord de Govern de 20 de juny de 2017), en el qual defineix els diferents tipus de clàusules socialment responsables existents, entre elles les clàusules ambientals, i orienta sobre la seva incorporació en els expedients de contractació detallant les possibilitats d'incorporar clàusules ambientals en les diferents fases del procediment contractual. En el desenvolupament del codi i com a eines d'aplicació de les clàusules ambientals, la Generalitat ha desenvolupat diverses guies concretes. L'ambientalització de la contractació pública s'ha incorporat en normativa com la Llei 16/2017, d'1 d'agost del canvi climàtic, i en l'Acord del Govern d'aprovació del Pla de contractació pública alimentària de Catalunya, l'Acord del Govern, de 3 de gener de 2017, per a l'adquisició de vehicles de baixes emissions i altres aspectes per a la millora ambiental de les flotes de vehicles, l'Acord del Govern, de 4 de desembre de 2018, pel qual s'aprova el Pla d'estalvi i eficiència energètica als edificis i equipaments de la Generalitat de Catalunya, en el marc de la transició energètica de Catalunya, per al període 2018- 2022, l'Acord del Govern, d'11 de juny de 2019, de restricció de determinats productes de plàstic d'un sol ús a la Generalitat de Catalunya i l'Acord del Govern, de 14 de maig de 2019, de declaració d'emergència climàtica. Addicionalment s'organitzen cursos formatius, principalment a l'Escola d'Administració Pública de Catalunya.

Pel que fa a la introducció efectiva de la perspectiva ambiental en la contractació de la Generalitat de Catalunya, les darreres dades⁴, relatives a l'exercici 2020, mostren que, la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic han incorporat clàusules ambientals en el 49,3% dels seus contractes. Això vol dir que ho han fet en 936 milions d'euros dels 1.897 milions que han representat l'activitat contractual ordinària. Aquesta dada representa un increment de 12,9 punts percentuals respecte els valors assolits l'any anterior, on l'import adjudicat amb clàusules ambientals representava el 36,4% del total, i consolida una tendència a l'alça observada en els darrers cinc anys.

⁴ Consultables al web: <https://contractacio.gencat.cat/ca/difusio/publicacions/indicadors/informes/clausules-ambientals/>

Evolució de l'import i el percentatge de l'import ambientalitzat en la contractació de la Generalitat

Font: Anàlisi dels indicadors de clàusules ambientals 2020, Direcció General de Contractació Pública de la Generalitat de Catalunya.

Pel que fa al nombre de contractes, les clàusules ambientals s'han inclòs en el 39,9% de les licitacions; és a dir, en 3.744 dels 9.382 contractes. De nou, aquesta proporció mostra un increment respecte els valors de l'any anterior, on l'ambientalització dels contractes era del 34,7%, i continuen amb la tendència al creixement dels últims anys.

La pandèmia de COVID-19 ha condicionat significativament l'activitat contractual ordinària de l'any 2020. No obstant això, les dades observades en aquest context advers, mostren com la incorporació de mesures ambientals en la contractació pública ha crescut. Aquest fet prova els òrgans de contractació han consolidat aquesta pràctica i que cada vegada més s'inclouen aquestes mesures en les licitacions.

4.3. Metodologia emprada per a l'etiquetatge “verd” d'ingressos i despeses pressupostàries de la Generalitat de Catalunya.

Dins dels “pressupostos verds” i més concretament pel que fa a la tasca d'identificar i etiquetar els ingressos i despeses amb sensibilitat medi ambiental o contribució a la lluita envers el canvi climàtic, l'experiència internacional i la literatura associada mostren l'existència de diferents marcs i aproximacions realitzades pels diferents països que han introduït aquests elements en els seus sistemes pressupostaris.

Dins dels diversos marcs i aproximacions observats, s'observen dos marcs metodològics preponderants, concretament els denominats Marcadors de Rio (metodologia de l'OCDE)

i la “CPEIR”⁵ (de Nacions Unides i el Banc Mundial). No obstant això, diversos països, com ara el cas de França, han decidit elaborar els seus propis marcs i criteris, tot i que en gran part dels casos, semblen ser variants o adaptacions dels principals marcs metodològics, especialment prenent de referència els Marcadors de Rio.

Considerant aquestes diferents metodologies, la Generalitat de Catalunya ha decidit optar per la metodologia dels Marcadors de Rio en primer exercici, juntament amb el criteri d'assignació de despesa la Unió Europea (coeficients climàtics), la qual també utilitza com a base els Marcadors de Rio.

La metodologia dels Marcadors de Rio va sorgir al 1998 amb l'objectiu inicial de etiquetar i fer el seguiment dels fluxos de despesa en cooperació d'acord amb els objectius de les convencions de Rio en biodiversitat, canvi climàtic i desertificació. Aquests marcadors permeten identificar i etiquetar la despesa segons la seva contribució positiva a la mitigació i adaptació del canvi climàtic.

Aquesta metodologia es basa en l'anàlisi de l'estratègia dels programes, projectes o mesures objecte d'etiquetatge, és a dir, en la seva finalitat i objectius perseguits. Un cop analitzada l'estratègia associada a la despesa, s'estableix si aquesta compleix o no amb els criteris d'elegibilitat dels marcadors de Rio. En cas negatiu, aquesta despesa s'etiqueta com a “No orientada” i és considerada com a no contribuïdora rellevant per a la lluita envers el canvi climàtic (obtenint una puntuació de 0). En cas afirmatiu, la següent fase és la classificació de la despesa objecte d'anàlisi envers si contribueix a la mitigació del canvi climàtic (marcador de mitigació), o a la seva adaptació (marcador d'adaptació). Per mitigació s'entén la contribució a la reducció, limitació o estabilització de les emissions (i concentracions) de gasos d'efecte hivernacle, mentre que per adaptació s'entén la contribució a reduir la vulnerabilitat i exposició de les persones i la natura respecte els impactes esperats del canvi climàtic, així com procurar-ne la seva resiliència. L'OCDE, en el seu manual d'aplicació dels Marcadors de Rio, recomana sols classificar la despesa en un sol marcador, malgrat que la iniciativa pugui contribuir tant a la mitigació com a l'adaptació al canvi climàtic.

Un cop identificats els marcadors corresponents, la següent i darrera passa consisteix a determinar el grau d'intensitat de la contribució de la despesa al corresponent marcador. Si l'estratègia de la despesa analitzada s'orienta essencialment envers la finalitat del

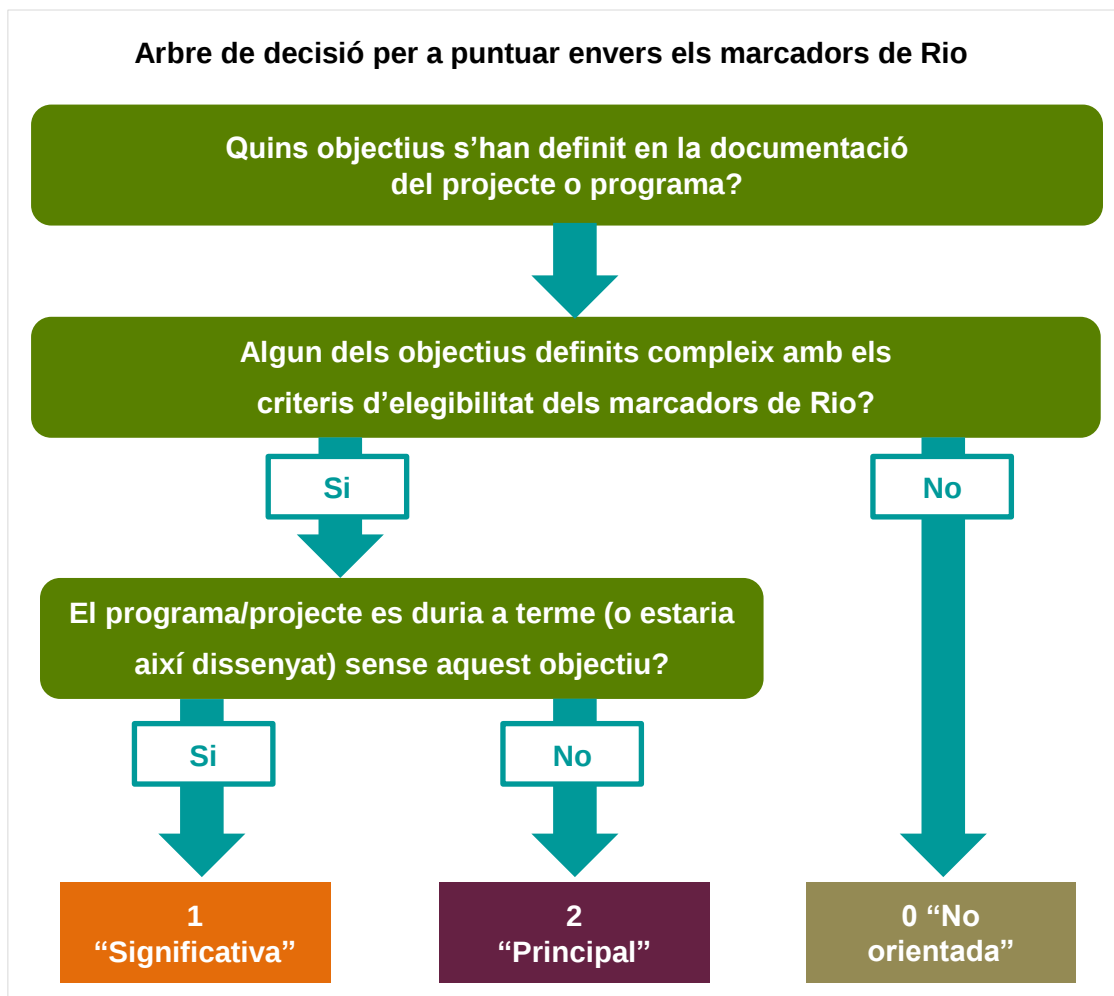
⁵ *Climate Public Expenditure and Institutional Review (CPEIR).*

corresponent marcador, aleshores aquesta es cataloga com a “Principal”, i amb una puntuació numèrica de 2. En cas alternatiu, si a l’estratègia de la despesa, la finalitat del marcador no és la seva orientació essencial, tot i que de manera destacada alguns dels objectius continguts hi estan clarament alineats, aleshores aquesta es classifica com a “Significativa”, amb una puntuació de 1.

D’aquesta forma, el conjunt de despesa dels programes, projectes i mesures queda classificada quant a la seva contribució als 2 principals marcadors de Rio (mitigació i adaptació), així com el corresponent grau d’intensitat de contribució (principal (2) o significativa (1)).

En el cas de la Generalitat de Catalunya, aquesta classificació s’ha realitzat a nivell de programa pressupostari (in en alguns casos a nivell de la seva combinació amb servei pressupostari) i s’han analitzat els continguts de les corresponents memòries de programa per al Pressupost 2022. Per a la realització d’aquesta classificació, s’ha emprat el manual de l’OCDE pel que fa als Marcadors climàtics de Rio⁶, en la qual s’estableixen un criteris generals i es faciliten orientacions sectorials concretes per aquesta tasca d’identificació i valoració de l’alineament i contribució de l’estratègia dels programes envers els marcadors de Rio.

⁶ Disponible al següent enllaç: https://www.oecd.org/dac/environment-development/Revised%20climate%20marker%20handbook_FINAL.pdf

Font: *OECD DAC Rio Markers for Climate Handbook*.

Malgrat l'assoliment d'aquesta classificació, aquesta metodologia no afegeix uns criteris de un trasllat directe quantitatiu pel que fa a quins imports o quina proporció (%) de la despesa analitzada té significació quant a la lluita envers el canvi climàtic. Per tal de fer front a aquest obstacle, diverses administracions i institucions han definit criteris propis de % de despesa assignable pel que fa a la lluita envers el canvi climàtic, tot emprant la classificació realitzada mitjançant el sistema dels Marcadors de Rio.

Un cas rellevant, i alhora l'adoptat per part de la Generalitat de Catalunya, és el criteri establert per la Comissió Europea, tant pel seu pressupost com per l'ajut en cooperació de la UE. Aquest criteri es basa en, prenent de referència les puntuacions atorgades en els marcadors de Rio, assignar-hi de manera determinista un % de despesa fixe (coeficients climàtics) per a poder quantificar el volum de despesa atribuïble. En aquest sentit, es defineix que si el marcador de Rio té una puntuació de 2 ("Principal") aleshores el 100% de la despesa del corresponent programa, projecte o mesura és considerada com de "lluita contra el canvi climàtic". Per un altre costat, si la puntuació és de 1

(“Significatiu”), es considera que la despesa té una contribució important, però no principal als objectius climàtics i sols cal considerar el 40% d’aquestes despeses. Finalment, la despesa sense puntuació dels marcadors de Rio es considera que té una contribució nul·la o no significativa, i se li assigna un 0% de coeficient climàtic, és a dir, no computa dins del conjunt de despesa que contribueix envers els objectius climàtics.

Aquests criteris són d’aplicació senzilla i directa, no obstant no han estat lliures de crítica i controvèrsia. Per exemple, en un informe especial del Tribunal de Comptes Europeu a l’any 2016⁷, aquesta institució indicava que els coeficients climàtics definits no respectaven el principi de prudència i podrien estar sobreestimant el volum real de despesa que contribueix envers els objectius climàtics. Davant d’això, la Comissió Europea va argumentar la necessitat de poder trobar un equilibri entre la solidesa de les dades i l’esforç administratiu, ja que una determinació més acurada podria implicar costos molt majors quant a temps i personal.

La Generalitat de Catalunya, arran la seva senzilla i fàcil aplicació, ha emprat els mateixos criteris de coeficients climàtics de la Comissió Europea un cop obtingudes les puntuacions dels marcadors de Rio dels seus programes pressupostaris. Tanmateix, essent conscient de les febleses que aquests coeficients climàtics poden presentar, i, d’acord amb això, s’estimen les quanties pressupostàries obtingudes com a preliminars i indicatives, no essent, per tant, una quantificació totalment precisa i amb riscos de sobreestimació. D’aquesta manera, la quantificació de despeses esdevé temptativa i il·lustrativa, i allò que implica una major utilitat per a la Generalitat de Catalunya, a efectes d’anàlisi i seguiment, és el fet de poder definir, mitjançant els marcadors de Rio, les contribucions dels programes pressupostaris a la mitigació i adaptació al canvi climàtic.

En el quadre que es mostra a continuació es resumeix la identificació i puntuació, d’acord amb els marcadors de Rio, que s’ha realitzat dels diferents programes pressupostaris de la Generalitat de Catalunya, després d’analitzar els continguts de les corresponents memòries de programa. Tanmateix, i a efectes il·lustratius, tot i que no tinguin una contribució significativa, en aquest mateix quadre s’han inclòs la relació d’aquells programes pressupostaris que compten amb algun objectiu rellevant amb perspectiva mediambiental o climàtica.

⁷ Disponible a l’enllaç: <https://www.eca.europa.eu/es/Pages/DocItem.aspx?did=39853>

	Marcadors de Rio	
	Mitigació	Adaptació
Principal (Puntuació "2")	- 551 Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat - 553 Polítiques i sensibilització ambientals - 554 Prevenció i control ambiental - 631 Energia	- 511 Cicle de l'aigua - 562 Infraestructures de regadius i ordenació parcel·lària - 582 Meteorologia - 614 Modernització i millora de les estructures empresarials agràries i pesqueres
Significatiu (Puntuació "1")	- 125 Administració de les finances de la Generalitat - 126 Gestió d'equipaments i inversions públiques - 522 Infraestructures ferroviàries - 523 Suport al transport públic de viatgers - 524 Ports i transport marítim - 527 Infraestructures del transport de viatgers per carretera - 571 Recerca i Desenvolupament - 651 Ordenació, foment i promoció turística	- 223 Prevenció, extinció d'incendis i salvaments - 225 Protecció civil - 552 Infraestructura i gestió de tractament de residus - 581 Cartografia, geologia i geofísica - 634 Actuacions en mineria i protecció radiològica
Sense marcador (Puntuació "0")	Sense marcador de Rio, però amb algun objectiu amb perspectiva ambiental/climàtica	
	- 222 Trànsit i seguretat viària - 421 Educació general - 542 Ordenació del territori i urbanisme	

En total, un conjunt de 21 programes pressupostaris han obtingut marcadors de Rio, dels quals, 12 corresponen als marcadors de mitigació i 9 als d'adaptació, i a on 8 tenen una contribució principal i 13 una de significativa.

D'aquesta manera, dels programes pressupostaris amb dotació de despeses no financeres del 2022, un 19,8% contribueixen a un marcador de Rio. D'altra banda, s'ha observat un total de 3 programes, els quals, malgrat no haver-se assignat un marcador, contenen algun objectiu de naturalesa ambiental/climàtica en la corresponent memòria de programa.

Programes amb objectius ambientals

Per un altre costat, a part de la pròpia classificació que suposen els propis marcadors de Rio (mitigació i adaptació), s'ha considerat adient emprar, per a usos analítics, una classificació per categories d'aquells programes amb marcadors de Rio. Per a la definició d'aquestes categories s'ha utilitzat com a referència, amb algunes adaptacions, aquella emprada pel govern de França en els seus "pressupostos verds". Específicament s'han definit les següents categories:

- Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació
- Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals
- Gestió dels recursos hídrics
- Economia circular i gestió dels residus
- Biodiversitat, protecció d'espais naturals, agrícoles i silvícoles

D'acord amb aquestes categories, s'han classificat els diferents programes pressupostaris de la Generalitat de Catalunya pels quals s'ha establert un marcador de Rio (amb puntuació 1 o 2). Aquesta classificació es pot observar en el quadre que es mostra tot seguit.

Categoria	Programa
Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	- 223 Prevenció, extinció d'incendis i salvaments - 225 Protecció civil - 581 Cartografia, geologia i geofísica - 582 Meteorologia - 614 Modernització i millora de les estructures empresarials agràries i pesqueres - 634 Actuacions en mineria i protecció radiològica
Biodiversitat, protecció d'espais naturals, agrícoles i silvícoles	- 551 Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat
Economia circular i gestió dels residus	- 552 Infraestructura i gestió de tractament de residus
Gestió dels recursos hídrics	- 511 Cicle de l'aigua - 562 Infraestructures de regadius i ordenació parcel·lària
Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	- 125 Administració de les finances de la Generalitat - 126 Gestió d'equipaments i inversions públiques - 522 Infraestructures ferroviàries - 523 Suport al transport públic de viatgers - 524 Ports i transport marítim - 527 Infraestructures del transport de viatgers per carretera - 553 Polítiques i sensibilització ambientals - 554 Prevenció i control ambiental - 571 Recerca i Desenvolupament - 631 Energia - 651 Ordenació, foment i promoció turística

4.4. Anàlisi descriptiu dels ingressos i els programes de despesa amb perspectiva climàtica dels Pressupostos per al 2022

Des de la vessant dels ingressos, les administracions públiques també poden influir en la lluita contra el canvi climàtic i la preservació del medi natural. Aquesta influència es pot exercir mitjançant la creació d'impostos o la configuració d'aquests, així com amb la definició de beneficis fiscals⁸. Ressaltar que els beneficis fiscals sovint són assimilats a despeses, ja que suposen un cost d'oportunitat quant a recaptació dels ingressos i solen tenir una orientació quant a l'obtenció d'uns resultats de política pública

La Generalitat de Catalunya, mitjançant la seva capacitat normativa en tributs, ha creat en els darrers anys diferents impostos denominats com a ambientals, els quals tenen per objectiu corregir externalitats mediambientals negatives (contaminació, emissions,...) per

⁸ Els beneficis fiscals són mesures per fixar avantatges fiscals a determinats contribuents o col·lectius (exempcions, reduccions de la base imposable, tarifes reduïdes i deduccions i bonificacions de la quota) amb l'objectiu de facilitar que s'assoleixin determinats objectius de política econòmica i social.

al conjunt de la societat⁹, mitjançant la internalització d'aquests costos socials (via càrrega impositiva) per part dels agents emissors (empreses, ciutadans,...), i, conseqüentment, assolir l'objectiu de reduir aquests efectes perjudicials. La Generalitat té definits 4 impostos propis d'aquesta naturalesa (correcció d'externalitats mediambientals), els quals per al pressupost 2022 s'ha estimat l'obtenció d'ingressos per valor de 318,2 milions d'euros. Aquest import suposa un important increment envers aquells previstos i liquidats al 2020, especialment arran la implementació efectiva de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica.

Imports en milions d'euros

Impostos propis mediambientals	Pressupost 2020	Liquidat 2020	Pressupost 2022
Impost sobre l'emissió de gasos i partícules a l'atmosfera produïda per la indústria	1,4	0,9	0,8
Impost sobre l'emissió d'òxids de nitrogen a l'atmosfera produïda per l'aviació comercial	4,9	5,0	2,8
Impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica	38,6	0,0	160,0
Impost sobre instal·lacions que afecten al mediambient	72,6	52,5	154,6
Total	117,5	58,4	318,2

Els impostos mediambientals han passat a suposar en el pressupost 2022, l'àmplia majoria dels ingressos obtinguts mitjançant impostos propis, concretament el 77,7%, mentre que en el 2020 aquests suposaven menys de la meitat d'aquests. No obstant, aquesta importància relativa es redueix dràsticament si es compara amb el conjunt d'ingressos per impostos (1,3%), on s'inclouen grans impostos cedits i participats (com ara, l'IRPF, l'IVA o l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats), i es redueix encara més si es compara amb el conjunt d'ingressos no financers del conjunt del sector públic de la Generalitat.

Pes dels impostos mediambientals propis	Pressupost 2020	Liquidat 2020	Pressupost 2022
s/ total d'ingressos propis	45,9%	42,7%	77,7%
s/ total d'ingressos per impostos (capítols 1 i 2)	0,5%	0,2%	1,3%
s/ total d'ingressos no financers (capítols 1 a 7 del sector públic consolidat de la Generalitat)	0,3%	0,2%	0,8%

⁹ A aquest tipus d'impostos correctors d'externalitats, se'ls sol conèixer com a "impostos pigouvians".

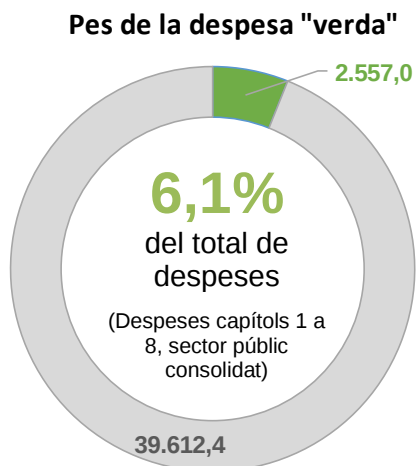
A part de la definició d'impostos amb visió ambiental, la Generalitat de Catalunya també ha definit beneficis fiscals mitjançant la capacitat normativa de què disposa en matèria tributària. Concretament ha definit beneficis fiscals de naturalesa ambiental en l'IRPF, l'impost sobre successions i donacions i l'impost sobre l'emissió de gasos i partícules a l'atmosfera produïda per la indústria. Mentre que els beneficis fiscals definits en aquests 2 primers impostos tenen per objectius incentivar o compensar accions relatives a la conservació i cura del patrimoni natural (i per tant, s'assignarien al marcadore de Rio de Mitigació), en benefici fiscal definit en el darrer tribut té per objectiu incentivar el pas cap a combustibles menys contaminants o la realització d'inversions en millores atmosfèriques (on també correspondria un marcadore de Rio de Mitigació).

Imports en milions d'euros

Impost	Benefici fiscal	Import estimat 2022
IRPF	Deducció per donatius a entitats en benefici del medi ambient, conservació del patrimoni natural i custòdia del territori	0,2
I. Successions i donacions	Reducció per béns del patrimoni natural	0,3
I. emissió de gasos i partícules a l'atmosfera indústria	Bonificacions de la quota de l'impost sobre l'emissió de gasos i partícules a l'atmosfera produïda per la indústria	0,0
Total		0,5

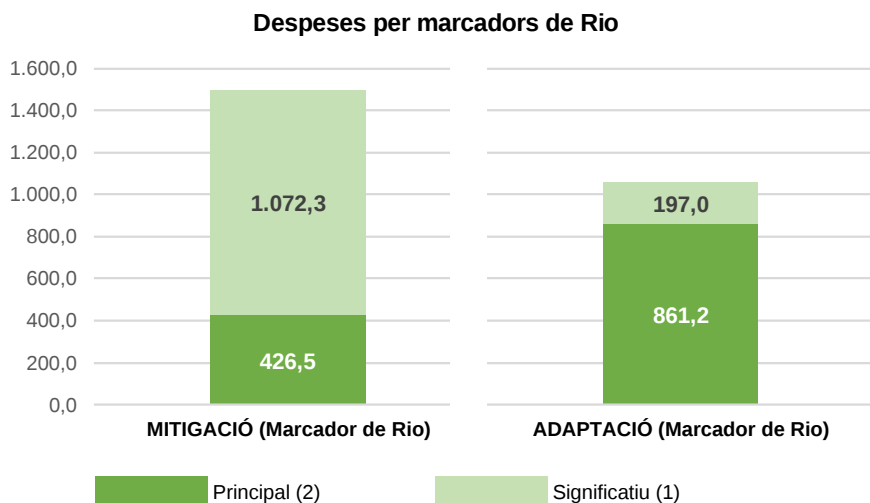
A diferència de les quanties dels ingressos per impostos mediambientals o de les despeses amb marcadors de Rio, els beneficis fiscals amb finalitat mediambiental definits per a la Generalitat de Catalunya suposen una quantia monetària molt inferior, concretament de 0,5 milions d'euros en total, concentrant-se gairebé en la seva totalitat en els beneficis fiscals que tenen per finalitat la conservació del patrimoni natural.

D'acord amb l'aplicació dels marcadors de Rio i els coeficients climàtics, per al pressupost 2022 s'ha xifrat, de manera estimativa, una despesa total de 2.557 milions d'euros, que equival al 6,1% de les despeses de capítols 1 a 8 del consolidat del sector públic de la Generalitat de Catalunya. Aquesta magnitud suposaria un increment (de 0,3 punts percentuals) del pes que tenien aquestes despeses en els pressupostos per al 2020, on suposaven un 5,8%. La magnitud de la despesa amb perspectiva climàtica (o despesa "verda") ascendeix fins al 7% en els pressupostos 2022 si del conjunt de la despesa se sostreuen els interessos, el fons de contingència i la participació dels ens locals en els tributs de l'Estat (PIE).

La despesa "verda" per al 2022 suposa un increment significatiu envers els imports equivalents en el 2020 (2.091,4 milions d'euros), concretament de 465,6 milions d'euros, tenint un creixement (22,3%) superior al del conjunt de la despesa de capítols 1 a 8 (17,1%).

D'acord amb l'assignació de la despesa del pressupost 2022 als marcadors de Rio, per al marcador de Mitigació s'ha assignat un total de 1.498,8 milions d'euros (58,6%), mentre que pel marcador d'Adaptació s'ha etiquetat un total de 1.058,2 milions (41,4%). D'aquesta despesa assignada als marcadors, en el cas de Mitigació, majoritàriament es tracta de despesa considerada com a Significativa (puntuació d'1) (1.072,3 milions d'euros), on la despesa catalogada com a Principal (puntuació de 2) es xifra en 426,5 milions. D'altra banda, pel que fa al marcador de Mitigació, la despesa identificada és majoritàriament de tipus Principal (861,2 milions), mentre que l'etiquetada com a Significativa té una quantia de 197 milions d'euros.

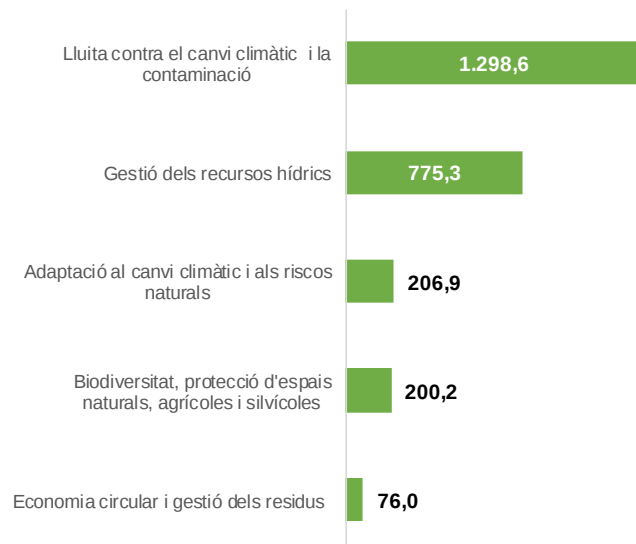

Imports en milions d'euros

Despeses per marcador de Rio	Import assignat 2020	Import assignat 2022	Var. M€	Var. %	2020 (%)	2022 (%)
Mitigació	1.142,9	1.498,8	356,0	31,1%	54,6%	58,6%
Mitigació Principal (2)	138,7	426,5	287,9	207,6%	6,6%	16,7%
Mitigació Significatiu (1)	1.004,2	1.072,3	68,1	6,8%	48,0%	41,9%
Adaptació	948,5	1.058,2	109,6	11,6%	45,4%	41,4%
Adaptació Principal (2)	762,8	861,2	98,4	12,9%	36,5%	33,7%
Adaptació Significatiu (1)	185,7	197,0	11,3	6,1%	8,9%	7,7%
Total	2.091,4	2.557,0	465,6	22,3%	100,0%	100,0%

Pel que fa a la categorització de la despesa etiquetada amb els marcadors de Rio, utilitzant una classificació inspirada en aquella emprada pel govern de França, es pot observar que la despesa es concentra especialment en les categories de “lluita contra el canvi climàtic i la contaminació” (1.298,6 milions) (50,8%) i, en menor mesura, en la “gestió dels recursos hídrics” (775,3 milions) (30,3%). Amb menor importància relativa se situen les despeses d’“adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals” (206,9 milions) (8,1%), “biodiversitat, protecció d'espais naturals, agrícoles i silvícoles” (200,2 milions) (7,8%) i “economia circular i gestió dels residus” (76 milions) (3,0%).

Despesa "verda" per categories

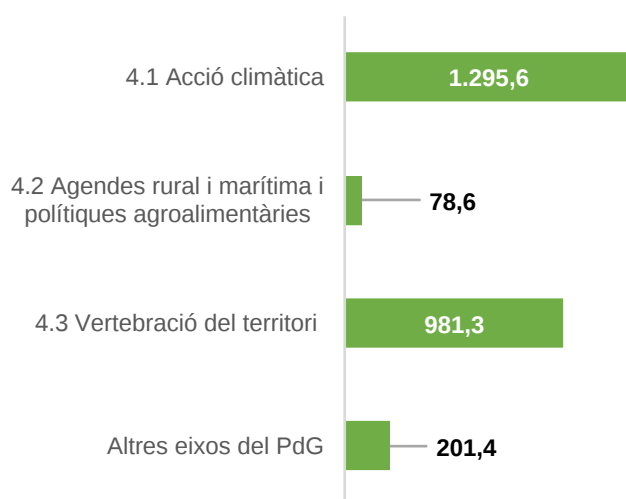

Imports en milions d'euros

Despeses per categories	Import assignat 2020	Import assignat 2022	Var. M€	Var. %
Economia circular i gestió dels residus	75,9	76,0	0,1	0,1%
Biodiversitat, protecció d'espais naturals, agrícoles i silvícoles	112,0	200,2	88,2	78,7%
Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	200,3	206,9	6,7	3,3%
Gestió dels recursos hídrics	672,4	775,3	102,9	15,3%
Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	1.030,8	1.298,6	267,8	26,0%
Total	2.091,4	2.557,0	465,6	22,3%

Per un altre cantó, en haver-se realitzat un exercici d'associació estratègica entre els eixos i objectius de naturalesa mediambiental del Pla de Govern de la XIV legislatura i els programes pressupostaris amb marcadors de Rio, ha estat possible traslladar la despesa assignada als marcadors a també els sub-eixos del Pla de Govern. La informació obtinguda mostra com la despesa amb perspectiva climàtica es concentra principalment en el sub-eix "4.1 Acció climàtica" (1.295,6 milions) (50,7%) i, en menor mesura, en el "4.3. Vertebració del territori" (981,3 milions) (38,4%). Amb una importància relativa molt menor s'hi troba el sub-eix "4.2 Agendes rural i marítima i polítiques agroalimentàries" (78,6 milions) (3,1%) i les despeses amb perspectiva climàtica que provenen d'altres eixos del Pla de Govern (201,4 milions) (7,9%).

Vincle amb el Pla de Govern

Imports en milions d'euros

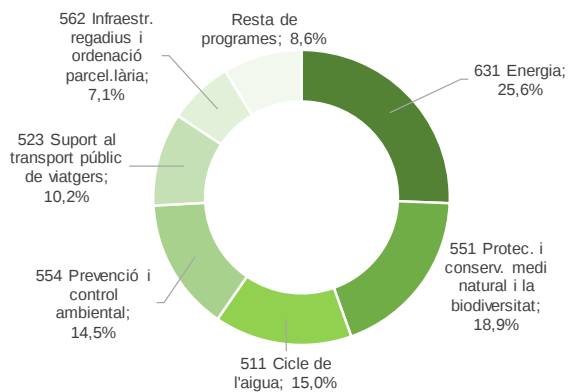
Sub-eixos ambientals del Pla de Govern	Import assignat 2020	Import assignat 2022	Var. M€	Var. %
4.1 Acció climàtica	904,1	1.295,6	391,5	43,3%
4.2 Agendes rural i marítima i polítiques agroalimentàries	83,1	78,6	-4,5	-5,4%
4.3 Vertebració del territori	918,4	981,3	62,9	6,9%
Altres eixos del PdG	185,8	201,4	15,6	8,4%
Total	2.091,4	2.557,0	465,6	22,3%

De l'increment total de despeses dels capítols 1 a 8 del pressupost consolidat del sector públic de la Generalitat entre els exercicis 2020 i 2022 (6.166,7 milions), el 7,6% (465,6 milions) s'ha degut a les despeses identificades com a positivament contribuïdores al medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic.

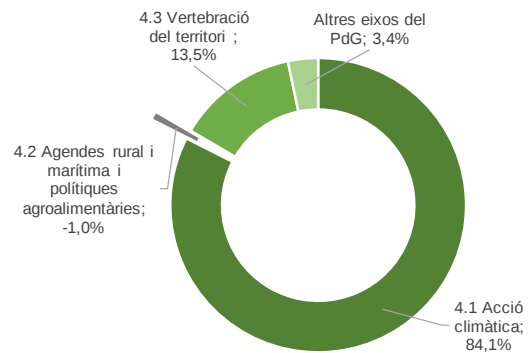
Si s'analitza aquest increment de 465,6 milions d'euros en les despeses etiquetades com a contribuïdores positives envers la lluita contra el canvi climàtic, es pot observar, des de diferents perspectives, com:

- Els programes pressupostaris 631-Energia (25,6%), 551-Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat (18,9%), 511-Cicle de l'aigua (15%), 554-Prevenició i control ambiental i 523-Suport al transport públic de viatgers han estat els principals contribuïdors a l'increment general de les despeses “verdes”.
- L'orientació d'aquests programes cap a la transició energètica, la protecció dels espais naturals i la biodiversitat, el control ambiental i l'oferta de mitjans de transport públics col·lectius que suposin menors emissions envers altres mitjans de transport privats tenen com a lògica conseqüència que el marcador de Rio on s'hagi concentrat l'augment de la despesa sigui en el de Mitigació. Concretament, els marcadors relatius a la mitigació del canvi climàtic concentren el 76,5% de l'increment de la despesa verda, on els etiquetats com a Principal, ja aglutinen el 61,8%. D'altra banda, el marcador d'Adaptació ha comprès el 23,5% de l'increment total de la despesa “verda”, i, en aquest cas, també ha pres protagonisme (21,1%) la despesa catalogada com a contribuïdora Principal.
- Des de la perspectiva de categories, i de manera congruent amb allò esmentat anteriorment, la categoria que ha concentrat l'increment de la despesa “verda” ha estat principalment la de “lluita contra el canvi climàtic i la contaminació” (57,5% de l'increment de la despesa “verda”), i, amb menor pes, la “gestió dels recursos hídrics” (22,1%) i la “biodiversitat, protecció d'espais naturals, agrícoles i silvícoles” (18,9%).
- Pel que fa als eixos i sub-eixos del Pla de Govern, gairebé tot l'increment (84,1%) de despesa amb perspectiva climàtica s'ha concentrat en el sub-eix “4.1 Acció climàtica”, mentre que la resta de l'increment s'associa amb el sub-eix “4.3 Vertebració del territori” (13,5%) i altres eixos del PdG (3,4%). En els sub-eixos de naturalesa ambiental del PdG, esmentar que el “4.2 Agendes rural, marítima i polítiques agroalimentàries” ha suposat una aportació negativa al creixement (-1,0%) arran la reducció de recursos (-4,5 milions) experimentada en el programa pressupostari “614 Modernització i millora de les estructures empresarials agràries i pesqueres”.

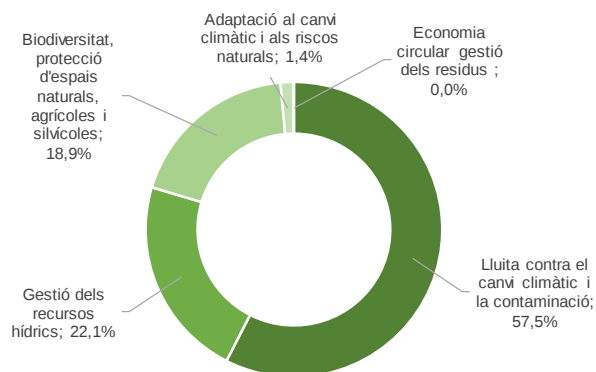
Contribució per programes de l'increment de la "despesa verda"

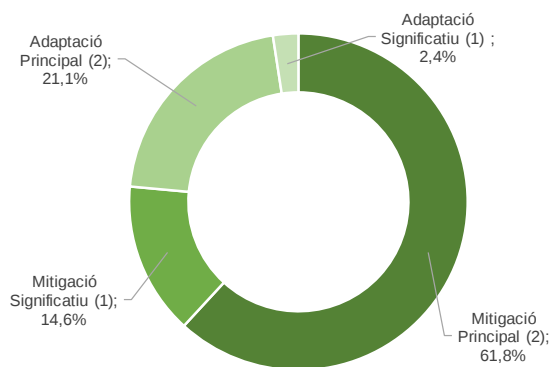
Contribució per sub-eixos del Pla de Govern de l'increment de la "despesa verda"

Contribució per categories de l'increment de la "despesa verda"

Contribució per marcadors de Rio en l'increment de la "despesa verda"

Dins aquest increment de despeses, hi destaquen diferents noves iniciatives desenvolupades pels diferents departaments i entitats del sector públic de la Generalitat de Catalunya. Més específicament s'han identificat noves mesures amb perspectiva climàtica amb un impacte pressupostari de 425,9 milions d'euros, les quals, després d'identificar els corresponents marcadors i aplicar els coeficients climàtics, esdevenen 348,2 milions d'euros de despesa assignable als marcadors, i, per tant, despesa "verda".

D'aquestes noves iniciatives, gairebé $\frac{3}{4}$ parts (73,3%) es concentren en sols 3 iniciatives totes elles procedents del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural i amb la assignació de marcador de Mitigació amb puntuació principal (2), i, per tant, amb un coeficient climàtic del 100%. Aquestes noves iniciatives són les actuacions en polítiques d'energia finançades amb fons MRR (120,8 milions) i les actuacions en matèria de prevenció i control ambiental per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic (71,1 milions) i en protecció del medi natural i la biodiversitat (63,3 milions), en ambdós casos finançades amb els recursos procedents de l'impost sobre emissions de CO₂.

Tot i que amb menor importància relativa quant a despeses, destaquen també diverses noves actuacions en matèria de transports públics, la prevenció i protecció envers incendis, noves actuacions en polítiques de sensibilització ambiental i la modernització de regadius per a estalvi d'aigua i d'energia.

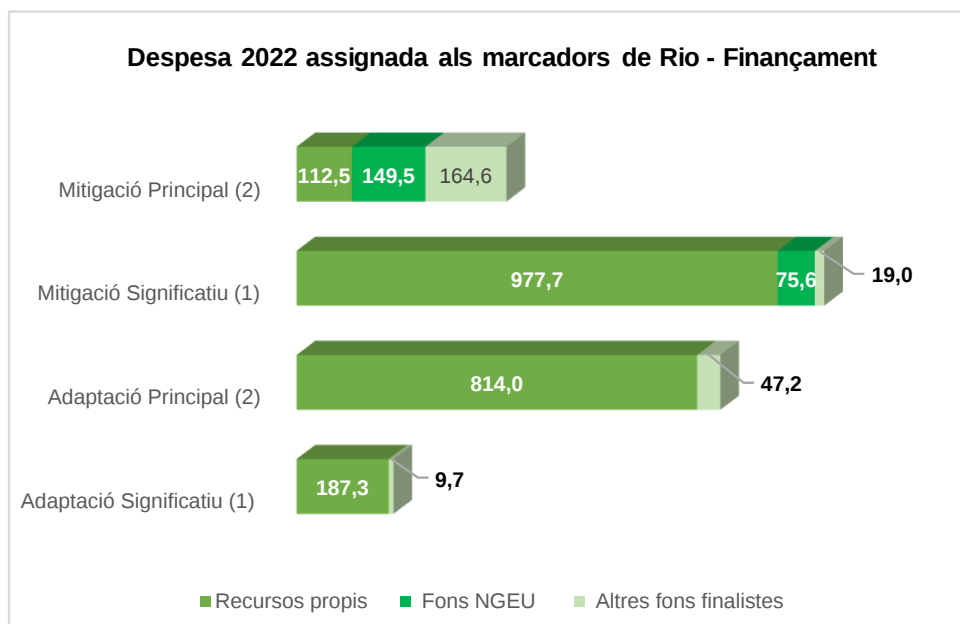
Nova iniciativa	Pro-gramma	Marcador de Rio	Categoria	Impacte pressupostari 2022	Despesa assignable 2022 com a climàtica
Actuacions en polítiques d'energia amb fons MRR	631	Mitigació Principal (2)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	120,8	120,8
Actuacions en matèria de prevenció i control ambiental per a la mitigació i adaptació al canvi climàtic amb els recursos procedents de l'impost sobre emissions de CO2	554	Mitigació Principal (2)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	71,1	71,1
Protecció del medi natural i la biodiversitat amb els recursos procedents de l'impost sobre emissions de CO2	551	Mitigació Principal (2)	Biodiversitat, protecc. espais naturals, agríc. i silv.	63,3	63,3
Increment d'aportacions a IFERCAT (capítol 8) per avançar en els treballs L9/10	522	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	59,0	23,6
Increment d'aportacions a ATM Barcelona (per finançament T-Mobilitat i integració T-Mobilitat a tot Catalunya)	523	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	27,9	11,1
Renovació de 40 vehicles pesants del parc mòbil dels Bombers de la Generalitat	223	Adaptació Significatiu (1)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	17,3	6,9
Actuacions en polítiques i sensibilització ambientals amb els recursos procedents de l'impost sobre emissions de CO2	553	Mitigació Principal (2)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	15,5	15,5
Augment de la dotació destinada a prevenció d'incendis forestals	551	Mitigació Principal (2)	Biodiversitat, protecc. espais naturals, agríc. i silv.	15,0	15,0
Aportacions a INFRACAT per actuacions en estacions d'autobusos i vies ciclistes	527	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	12,5	5,0
Increment d'aportacions a INFRACAT (capítol 6) per execució infraestructures ferroviàries (metro i FGC)	522	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	8,6	3,4
Modernització de regadius per a estalvi d'aigua i d'energia amb recursos procedents de l'impost sobre emissions de CO2	562	Adaptació Principal (2)	Gestió dels recursos hídrics	8,1	8,1
Resta de noves iniciatives amb perspectiva climàtica				6,9	4,3
Total				425,9	348,2

Pel que fa al finançament de la despesa assignada als diferents marcadors de Rio, aquesta es compona pels recursos propis de la Generalitat, els fons *Next Generation* de la Unió Europea (NGEU), així com d'altres fons finalistes¹⁰. Els fons propis de la Generalitat suposen, en termes globals, la principal font de finançament, suposant gairebé el 82% dels recursos en el pressupost 2022. Pel que fa als fons finalistes, els NGEU suposen el 8,8% i la resta de fons finalistes el 9%. Cal destacar la important aportació dels fons NGEU i els altres fons finalistes dins del marcador de Mitigació, concretament

¹⁰ Als diferents fons que financen les despeses dels programes amb assignació dels marcadors de Rio, també se'ls s'ha aplicat els mateixos coeficients climàtics (100%, 40% o 0%) als seus imports.

en aquella despesa marcada com a principal (2), els quals conjuntament aporten el 73,6% del finançament.

Els fons finalistes, i especialment els fons NGEU, han facilitat l'obtenció de l'increment del 22,3% de les despeses assignables als marcadors de Rio del 2022 envers el pressupost inicial de 2020. Específicament, els fons NGEU han suposat gairebé la meitat (48,3%) de l'increment de "despeses verdes", proporcionant una aportació molt destacada en els marcadors de Mitigació. Per un altre costat, l'aportació al creixement de la despesa verda dels recursos propis i dels altres fons finalistes ha estat del 22,2% i del 29,4% respectivament, on aquest primer ha estat l'aportador gairebé exclusiu en el creixement de les despeses del marcador Adaptació.

Finalment, i a efectes de facilitar la visualització de l'etiquetatge de les despeses amb perspectiva climàtica en els pressupostos 2022, es presenta en següent quadre resum amb els imports considerats pels programes pressupostaris a efectes dels marcadors de Rio, així com els corresponents coeficients climàtics aplicats, la seva classificació en categories, i la seva associació amb els sub-eixos del Pla de Govern de la Generalitat de Catalunya.

Despesa dels programes pressupostaris considerada com a “despesa verda”

Imports en milions d'euros.

Programa pressupostari	Marcador de Rio	Categories	Coef. Climàtic	Sub-eix PdG associat (ambiental)	Import 2020 homogeni assignable	Import 2022 assignable	Variació M€	Variació %
125 Admin. de les finances de la Generalitat*	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%		42,5	46,4	3,9	9,2%
126 Gestió d'equipaments i inversions públiques	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%		13,4	14,8	1,4	10,6%
223 Prevenció, extinció d'incendis i salvaments	Adaptació Significatiu (1)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	40,0%		95,0	104,1	9,1	9,6%
225 Protecció civil	Adaptació Significatiu (1)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	40,0%		5,0	6,3	1,3	26,3%
511 Cicle de l'aigua	Adaptació Principal (2)	Gestió dels recursos hídrics	100,0%	4.1	628,3	698,3	70,0	11,1%
522 Infraestructures ferroviàries	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%	4.3	275,2	289,0	13,8	5,0%
523 Suport al transport públic de viatgers	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%	4.3	630,6	678,2	47,6	7,5%
524 Ports i transport marítim	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%	4.3	8,9	7,7	-1,1	-12,8%
527 Infraestr. del transport de viatgers per carretera	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%	4.3	3,6	6,3	2,7	75,8%
551 Protec. i conserv. medi natural i la biodiversitat	Mitigació Principal (2)	Biodiversitat, protecc. espais naturals, agríc. i silv.	100,0%	4.1	112,0	200,2	88,2	78,7%
552 Infraestructura i gestió de tractament de residus	Adaptació Significatiu (1)	Economia circular i gestió dels residus	40,0%	4.1	75,9	76,0	0,1	0,1%
553 Polítiques i sensibilització ambientals	Mitigació Principal (2)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	100,0%	4.1	4,1	16,8	12,7	308,4%
554 Prevenció i control ambiental	Mitigació Principal (2)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	100,0%	4.1	13,9	81,6	67,7	485,5%
562 Infraestr. de regadius i ordenació parcel·lària	Adaptació Principal (2)	Gestió dels recursos hídrics	100,0%	4.1	44,0	77,0	32,9	74,8%
571 Recerca i Desenvolupament**	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%		2,4	6,3	3,9	160,6%
581 Cartografia, geologia i geofísica	Adaptació Significatiu (1)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	40,0%	4.1	9,4	10,0	0,7	7,0%
582 Meteorologia	Adaptació Principal (2)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	100,0%	4.1	7,3	7,3	0,0	-0,4%
614 Modernitz. i millora estruct. empr. agràries i pesq.	Adaptació Principal (2)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	100,0%	4.2	83,1	78,6	-4,5	-5,4%
631 Energia	Mitigació Principal (2)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	100,0%	4.1	8,6	127,9	119,3	1389,0%
634 Actuacions en mineria i protecció radiològica	Adaptació Significatiu (1)	Adaptació al canvi climàtic i als riscos naturals	40,0%	4.1	0,5	0,5	0,1	15,5%
651 Ordenació, foment i promoció turística***	Mitigació Significatiu (1)	Lluita contra el canvi climàtic i la contaminació	40,0%		27,6	23,5	-4,0	-14,6%
Total					2.091,4	2.557,0	465,6	22,3%

* Tot els imports del programa, exclòs fons extraordinaris (DD10) i programa personal extraordinari (DD11).

** Part de les despeses de l'agrupació d'Acció Climàtic, Alimentació i Agenda Rural.

*** Part de les despeses de la Secretaria d'Empresa i Competitivitat (IU15) i l'Agència Catalana de Turisme (8755).

4.5. La perspectiva ambiental i climàtica dins l'estratègia dels programes pressupostaris

Aquest apartat de l'informe té per objecte recollir la informació estratègica d'aquells 21 programes pressupostaris que se'ls hi ha assignat un marcador de Rio, a fi de facilitar la visualització d'aquells components de l'estratègia amb caràcter climàtic. D'acord amb això, tot seguit es mostren uns quadres resum on s'hi contenen aquells elements amb perspectiva climàtica de l'estratègia d'aquests programes.

Programa	125 Administració de les finances de la Generalitat		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Desenvolupar una política fiscal més justa per als ciutadans i eficient per a l'economia, que garanteixi la sostenibilitat financera i incentivi el creixement econòmic, simplificant la gestió tributària i gestionant i administrant els recursos amb criteris de simplificació administrativa, transparència, eficàcia i eficiència, amb l'horitzó de disposar d'un model de finançament propi per a Catalunya d'acord amb les nostres necessitats i capacitats, per tal de garantir el desenvolupament social i econòmic del país i reduir les desigualtats.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Implementació de sistemes de gestió ambiental i avaluació del cost del cicle de vida, dins del marc de transformació digital, en la gestió dels immobles i els seus serveis associats.			
Implementar mesures fiscals que incentivin comportaments més respectuosos amb el medi ambient, potenciant una fiscalitat verda en línia amb les recomanacions de la UE, que internalitzi les externalitats negatives que generen determinades activitats.			

Programa	126 Gestió d'equipaments i inversions públiques		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Infraestructures.cat s'ha de subjectar als criteris de rendibilitat econòmica i productivitat i té com a principi rector de la seva política executar i gestionar de manera eficient els encàrrecs que rebí, entenent que aquesta eficiència comporta el foment de la concurrència, l'equitat i la transparència, l'optimització de costos, el compliment dels terminis, l'assegurament de la qualitat i la seguretat, la prevenció dels riscos laborals, el foment de la responsabilitat social en la contractació i el respecte al medi ambient i l'eficiència energètica.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Gestionar els equipaments i les inversions públiques amb criteris d'eficiència, sostenibilitat i qualitat.			
Proveir el parc immobiliari de l'administració catalana íntegrament d'energia neta i de proximitat al 2030.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Grau d'implantació Sistema d'Informació Energètica (SIE) en equipaments propis		--	96%
Grau d'operativitat Sistema d'Informació Energètica (SIE) en equipaments propis		--	90%

Programa	223 Prevenció, extinció d'incendis i salvaments		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Vetllar per la seguretat de les persones, dels béns i de la natura, mitjançant la prevenció, l'extinció d'incendis i els salvaments amb l'objectiu de minimitzar l'impacte negatiu produït pels sinistres, en el conjunt del territori català, a excepció del municipi de Barcelona que disposa de cos de bombers propi i de la Vall d'Aran d'acord amb l'establert en la Llei 1/2015, del 5 de febrer, del règim especial d'Aran.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Vetllar per la seguretat de les persones, dels béns i de la natura, mitjançant la prevenció i atenuació del risc, el control i la reducció dels incidents crítics, l'extinció d'incendis i els salvaments.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Percentatge d'informes de prevenció d'incendis tramitats dins de termini		83,3%	100%

Programa	225 Protecció civil		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Garantir els drets de les persones davant del risc i l'emergència, reduint preventivament el risc a que està sotmesa la ciutadania, els béns i el medi, millorant la coordinació i mobilització de recursos per reduir els efectes en cas d'emergència, mitjançant la implantació d'un sistema integrat d'emergències i fomentant la formació en autoprotecció de la població.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Prevenir i reduir l'exposició als riscos a que estan sotmesos la ciutadania i el medi, garantint una coordinació i cooperació eficient dels recursos públics i privats d'intervenció en les emergències que redueixi els seus efectes.			
Dissenyar un sistema d'emergències i protecció civil adaptat a la realitat actual.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Nombre de plans de protecció civil de la Generalitat revisats o actualitzats		7	3
Nombre de sirenes d'alarmes i comunicacions per al risc químic		--	109
Percentatge de cobertura dels sensors de detecció de substàncies perilloses a Tarragona		--	25%

Programa	511 Cicle de l'aigua		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Garantir la disponibilitat d'aigua amb qualitat i quantitat als diferents usos domèstics i productius per a les generacions actuals i futures de Catalunya mitjançant els instruments de planificació hidrològica actual i atenent als criteris de sostenibilitat, així com assolir el bon estat de les masses d'aigua (subterrànies, continentals i marines) de Catalunya.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Gestionar l'aigua de manera sostenible per garantir-ne la qualitat i la disponibilitat amb criteris socials, econòmics i ambientals			
Sanejar les aigües residuals, per garantir la qualitat del medi i facilitar-ne el reaprofitament			
Mantenir el medi i controlar la qualitat de les aigües, incloses les aigües de bany, i prevenir els riscos i les emergències			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Cabal tractat hm3/any pel conjunt Estacions Depuradores d'Aigües Residuals		706,4	690
Fangs tms/any pel conjunt EDARs		116.997	115.000

Programa	522 Infraestructures ferroviàries		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Avançar en la implantació d'un model de mobilitat que aposti pel servei de transport públic sostenible, segur i eficient com a pilar de l'estat del benestar, i que incentivi els mitjans no motoritzats, i l'ús de vehicles poc contaminants, per tal d'aconseguir un país amb millor qualitat ambiental i més cohesionat.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Impulsar la mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada.			
Ampliar i millorar la xarxa de transport públic ferroviari de tots els operadors, per incrementar les freqüències i potenciar la intermodalitat i la sostenibilitat.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Consum energètic per viatger/visitant Línies Metropolitanes (Wh per viatger/visitant)		1,85	1,1

Programa	523 Suport al transport públic de viatgers		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Avançar en la implantació d'un model de mobilitat que aposti pel servei de transport públic sostenible, segur i eficient com a pilar de l'estat del benestar, i que incentivi els mitjans no motoritzats, i l'ús de vehicles poc contaminants, per tal d'aconseguir un país amb millor qualitat ambiental i més cohesionat.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Impulsar la mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada.			
Millorar l'oferta, la qualitat i la fiabilitat dels serveis de mobilitat col·lectiva per carretera i de rodalies, incloent també els serveis a la demanda.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Nombre de viatges amb títols ATM de Catalunya (milions)		441,93	780
Implantació dels serveis de la xarxa exprés.cat (sobre un total de 43)		40	43

Programa	524 Ports i transport marítim		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Fomentar el creixement dels diferents sectors que integren el conjunt de l'activitat portuària (comercial, pesquer i nauticoesportiu) mitjançant l'ampliació i millora de l'oferta portuària per tal de convertir aquestes infraestructures en un element dinamitzador del territori i situar Catalunya en una posició favorable en l'economia global, així com convertir els ports de Barcelona i Tarragona en la gran porta logística del sud d'Europa.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Impulsar l'estratègia de mitigació i d'adaptació al canvi climàtic del sistema portuari de Catalunya.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Inventari d'emissions de gasos amb efecte hivernacle		0	40
Percentatge de reducció de consum d'electricitat i aigua als Ports de la Generalitat		0,74%	0%

Programa	527 Infraestructures del transport de viatgers per carretera		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Avançar en la implantació d'un model de mobilitat que aposti pel servei de transport públic sostenible, segur i eficient com a pilar de l'estat del benestar, i que incentivi els mitjans no motoritzats, i l'ús de vehicles poc contaminants, per tal d'aconseguir un país amb millor qualitat ambiental i més cohesionat.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Impulsar la mobilitat col·lectiva, compartida, connectada i descarbonitzada.			
Millorar la xarxa d'estacions d'autobusos i els equipaments de mobilitat col·lectiva per carretera.			
Impulsar vies ciclistes i altres actuacions de millora de la mobilitat sostenible i segura.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
km de nous carrils bus o BUSVAO		--	10
km de noves vies ciclistes interurbanes		--	7,9
km de noves vies cicloturístiques senyalitzats		--	200

Programa	551 Protecció i conservació del medi natural i la biodiversitat		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Millorar l'estat actual de la biodiversitat i el patrimoni natural per garantir la prestació de bens i serveis ambientals. Orientar la política del govern per frenar les pressions sobre el medi natural i la biodiversitat, controlant els factors que en causen la degradació, i facilitar que la biodiversitat i el patrimoni natural s'incorporin en tots els processos de decisió. Implicar els diferents actors i agents del territori, que hi juguen un paper clau, per desplegar coordinadament les polítiques de conservació de la natura. Conservar, gestionar i posar en valor els recursos forestals del país i la caça i la pesca en aigües continentals sota els criteris de sostenibilitat i servei públic per tal que tota la població de Catalunya en puguin gaudir.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Protegir i restaurar els ecosistemes terrestres i marins i millorar els espais forestals i els hàbitats cinegètics i piscícoles.			
Garantir la protecció i prevenció integrals del medi ambient i el correcte desenvolupament de les activitats forestals, cinegètiques i piscícoles de Catalunya.			
Protegir la biodiversitat, tant d'hàbitats com de fauna i flora, gestionar els espais naturals de protecció especial i promoure la custòdia del territori.			
Incrementar i millorar una gestió forestal sostenible fomentant la seva prevenció front als episodis extrems de riscos naturals.			
Incrementar la conservació dels hàbitats cinegètics i piscícoles i millorar la seva gestió.			
Compatibilitzar una major activitat forestal, cinegètica i piscícola amb la preservació dels valors naturals i amb una major dinamització de l'economia de les zones rurals.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Línies d'actuació iniciades de l'Estratègia del Patrimoni Natural i la Biodiversitat		58	28
LPI-Cat (<i>Living Planet Index</i>) a Catalunya. Estat de la diversitat biològica de Catalunya basada en les tendències de les poblacions d'animals salvatges		--	72
Percentatge de la superfície terrestre del territori de Catalunya inclosa al Sistema d'espais naturals protegits (ENPE, PEIN i Natura 2000)		31,91	32
Superfície total inclosa en acords de custòdia terrestre (no inclou les marines)		--	40.000
Actuacions de conservació del medi natural		14	22
Nombre de parelles d'ocells aquàtics nidificants		383	350
Nombre d'ha de prat humits recuperats		55,6	105
Nombre d'ocells aquàtics hivernants		2.865	3.500
Total Superfície reforestada		--	21
Nombre d'hectàrees de forest públiques ordenades		11.284,57	40.000
Nombre total d'actuacions realitzades pel Cos d'Agents Rurals (CAR)		--	134.923

Programa	552 Infraestructura i gestió de tractament de residus		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Aconseguir una adequada protecció del medi ambient, mitjançant una prioritització de les actuacions de prevenció i valorització de residus, la generalització de la recollida selectiva i el control dels abocaments, així com la regeneració dels espais degradats, per tal d'incidir en la millora de la salut i la qualitat de vida de les persones.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Apostar per una economia verda i circular, que estalviï recursos, posi en valor els residus i que impulsi Catalunya cap a una societat pionera en innovació.			
Impulsar l'economia verda, l'eficiència de recursos i l'R+D+I en matèria ambiental.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Generació de residus municipals per càpita		--	1,4
Recollida selectiva bruta respecte del total de residus municipals		--	50
Tones de residus municipals recollits de manera selectiva (recollida selectiva bruta)		--	1.900
Nombre d'infraestructures de residus municipals subvencionades		37	14
Número de beneficiaris de subvencions de prevenció de residus		--	45
Tones de residus industrials reciclats		--	3.000

Programa	553 Polítiques i sensibilització ambientals		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Aconseguir un desenvolupament sostenible respectuós amb la natura per mitjà de l'impuls de polítiques en matèria d'informació i educació ambiental i participació ciutadana, avaluació ambiental, i economia verda i circular, per tal de garantir un ús eficient dels recursos i una adequada qualitat de vida a les generacions actuals i futures del nostre país.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Promoure l'ús sostenible del patrimoni natural, que el converteixi en font de riquesa per al territori.			
Impulsar la informació, l'educació ambiental, la sensibilització, i la implicació del conjunt de la ciutadania.			
Millorar els instruments d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes per assolir un alt grau de salvaguarda ambiental amb la màxima agilitat administrativa.			
Impulsar projectes de recuperació i creació d'infraestructura verda.			
Impulsar la transició cap a Catalunya més sostenible, amb visió transversal i en un context global (Agenda 2030).			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Percentatge d'escoles amb distintiu d'escola verda respecte el total d'escoles de Catalunya		16,87%	16,2%
Nombre d'obres a iniciar de polítiques i sensibilització ambientals		3	5
Nombre d'obres en execució de Polítiques i sensibilització ambientals		3	11
Bones pràctiques en economia circular incloses a l'Observatori d'Economia Circular		130	200
Nombre d'informes ambientals estratègics		80	125

Programa	554 Prevenció i control ambiental		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Fomentar la prevenció, l'avaluació i el control de les activitats amb incidència ambiental, així com la reducció de la vulnerabilitat dels sistemes naturals i sectors socioeconòmics, mitjançant la implantació d'un sistema d'intervenció integral i de procediments administratius àgils i simples, el desenvolupament de programes voluntaris de millora de l'eficiència en l'ús dels recursos i de l'energia, i donant suport tècnic a la implantació de les millors tècniques disponibles. Optimitzar i modernitzar els sistemes de vigilància i control de la contaminació atmosfèrica. Millorar les condicions del medi atmosfèric (millorant la qualitat de l'aire i reduint el soroll i la contaminació lumínica). Reduir les emissions de GEH i la vulnerabilitat front els impactes del Canvi Climàtic.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Combatre el canvi climàtic, millorar la qualitat de l'aire i reduir l'impacte mediambiental de les activitats sobre l'entorn,			
Promoure, desenvolupar i coordinar estratègies, plans i programes de mitigació i d'adaptació al canvi climàtic			
Reduir la contaminació atmosfèrica mitjançant la prevenció i control de les activitats, i dels sectors difusos			
Prevenir i controlar la contaminació de les activitats en tots els vectors (aire, aigua, sòl), i fomentar els sistemes voluntaris de millora ambiental			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Inspeccions ambientals i controls per evitar la contaminació.		636	700
Mitjana anual de les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micres (PM10)		21	20
Nombre absolut d'atorgaments de l'Etiqueta ecològica de la UE		63	80
Nombre absolut de certificats EMAS		240	240
Nombre de declaracions d'impacte ambiental		68	75
Total organitzacions adherides al prog. d'Acords Voluntaris de reducció d'emissions de gasos amb efecte hivernacle		199	265
Total projectes de compensació d'emissions de Gasos amb Efecte Hivernacle (GEH)		21	30
Nombre d'obres en execució de Prevenció i control ambiental		--	3
Expedients tramitats de noves instal·lacions i ampliacions (autoritzacions ambientals i modificacions substancials de les autoritzacions)		--	22
Projectes de compensació d'emissions de Gasos amb Efecte Hivernacle (GEH)		--	8
Nombre d'atorgaments nous de l'Etiqueta ecològica de la UE per any		6	5

Programa	562 Infraestructures de regadius i ordenació parcel·lària		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Millorar el futur de l'agricultura en un context en què la producció d'aliments té un caràcter estratègic irrenunciable i en el qual cal garantir el subministrament continuat de matèries primeres a la indústria agroalimentària. Desenvolupar una agricultura més pròspera, una ramaderia molt important i la indústria agroalimentària que en deriva com a motor econòmic. Contribuir indirectament a la millora del medi ambient a través de la fixació del CO2 en forma de matèria orgànica, així com de la fixació del nitrogen en el sòl. Evitar l'abandonament dels camps i la desertització en moltes zones de Catalunya. Augmentar la dimensió mitjana de les finques de conreu per tal d'incrementar la renda agrària de les explotacions de Catalunya.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Gestionar eficientment l'aigua de reg al territori			
Dur a terme la concentració parcel·lària a les àrees d'actuacions de regadiu i a la resta de superfícies agrícoles			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Àrea rural beneficiada per nous regadius		349	205,95
Percentatge de regadius modernitzats respecte al total de regadius		46,18%	48,13%
Superfície transformada al regadiu		700	1.400
Superfície millorada de regadius tradicionals		--	229,41

Programa	571 Recerca i Desenvolupament		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Fomentar el desenvolupament tecnològic, la recerca i la innovació per tal d'incrementar la sostenibilitat ambiental, la competitivitat econòmica i el benestar de la societat catalana contribuint al desenvolupament sostenible de la societat, realitzant investigació a mig i llarg termini per generar coneixement científic i tecnològic, i millorar la competitivitat dels diferents sectors competència del Departament.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Promoure la recerca, el desenvolupament tecnològic i la innovació en els processos i activitats vinculats a la conservació i gestió del medi ambient i a les innovacions i aplicacions que permetin la transició energètica			
Promoure la recerca i la innovació en els processos i activitats vinculats a la conservació i gestió del medi ambient			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Volum d'ingressos per projectes de transferència del CREAM (M€)		--	1,10
Volum de fons privats aconseguits		--	100.000,00
Volum de recursos competitiu obtinguts en convocatòries internacionals		--	1,80
Obtenció de finançament en concurrència competitiva per projectes d'R+D+i.		--	4,00
Obtenció de finançament per prestació de serveis industrials en projectes d'R+D+i		--	980.000,00
Atracció de talent investigador subvencionat i portar a terme activitats de formació de personal investigador		--	265.000,00

Programa	581 Cartografia, geologia i geofísica		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Promoure l'anàlisi i coneixement de les característiques del territori mitjançant la producció i difusió d'instruments cartogràfics i geològics, per garantir dins l'àmbit de la planificació territorial la informació adequada a tots els agents -administracions i particulars- que han d'actuar-hi.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Endreçar el territori de manera sostenible per evitar la desigualtat urbana i el despoblament.			
Millorar el coneixement cartogràfic, geogràfic i geològic i la seva difusió i resiliència front al canvi climàtic.			

Programa	582 Meteorologia		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
El Servei Meteorològic de Catalunya ha de garantir la prestació d'un servei públic ampli i de qualitat en l'àmbit de Catalunya, que satisfaci les necessitats d'informació meteorològica del conjunt de la societat catalana. El Servei Meteorològic de Catalunya ha de ser element bàsic de suport, assessorament i informació de la Generalitat de Catalunya en matèria de meteorologia i de climatologia amb l'objectiu de protegir vides i béns gràcies a la coordinació amb Protecció Civil, i de contribuir al benestar social i a una millor planificació territorial.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Combatre el canvi climàtic, millorar la qualitat de l'aire i reduir l'impacte mediambiental de les activitats sobre l'entorn.			
Millorar la previsió i la informació meteorològica preventiva, i la projecció climàtica.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Nombre de sèries climàtiques antigues rescatades d'arxius i altres fonts		6	5
Nombre de punts d'observació per al monitoratge del canvi climàtic a Catalunya		75	80

Programa	614 Modernització i millora de les estructures empresarials agràries i pesqueres		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Millorar les estructures productives del sector primari mitjançant ajuts a les inversions per la modernització de les explotacions i millores mediambientals per fer-les més competitives i sostenibles i fomentar la seva orientació als mercats.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Fomentar la integració de les explotacions al paisatge rural i aconseguir un desenvolupament rural sostenible d'acord amb les mesures de protecció agroambiental			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Explotacions beneficiàries d'agricultura ecològica		2.203	2.683
Explotacions beneficiàries d'ajuts agroambientals		9.511	8.053
Explotacions beneficiàries de ramaderia ecològica		590	613
Explotacions beneficiàries en zones amb limitacions naturals		5.218	4.790
Projectes que contribueixen a una millor gestió i conservació dels recursos pesquers		18	5

Programa	631 Energia		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Principal (2)
Missió			
Assolir una economia i una societat de baixa intensitat en el consum de recursos materials, baixa intensitat energètica i baixa emissió de carboni, que compatibilitzi els objectius del desenvolupament sostenible en les seves tres vessants (sostenibilitat econòmica, social i mediambiental) garantint la seguretat del subministrament energètic i reduint la seva vulnerabilitat als impactes ambientals i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle, amb un nou model energètic innovador, competitiu, descentralitzat, participatiu, democràtic i socialment inclusiu a mitjà i llarg termini. A curt termini cal disposar de la Prospectiva energètica a l'horitzó 2050 i facilitar l'apoderament del consumidor amb programes específics (promoció de la mobilitat elèctrica, impuls de l'autogeneració a partir d'energies renovables i suport a la construcció i rehabilitació d'edificis).			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Dissenyar i articular un nou sistema energètic sostenible per a Catalunya.			
Desenvolupar el marc legislatiu i normatiu del Pacte Nacional per a la Transició Energètica.			
Accelerar la transició energètica en els sectors econòmics mitjançant programes específics.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Grau d'elaboració de la Prospectiva energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT 2050)		75%	100%
Inversió en R+D per part de l'Institut de Recerca en Energia de Catalunya (IREC) (milions d'euros)		3,72	0,5
Desenvolupament de l'aplicació de recollida d'actuacions per part dels departaments i sector públic per informar els resultats del Pla d'estalvi i eficiència energètica Gencat		--	1
Oficines de promoció de projectes de transició energètica creades		2	1

Programa	634 Actuacions en mineria i protecció radiològica		
Marcador	Adaptació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Posar a disposició de la ciutadania i les empreses els recursos minerals del país amb les garanties adequades de seguretat, protecció del medi ambient, respecte a la legalitat urbanística i garantia d'una protecció radiològica adequada.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Millorar l'ordenació de l'explotació sostenible dels recursos minerals.			
Indicadors relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic		Valors	
		Real 2020	Previst 2022
Nombre d'inspeccions de seguretat minera i drets miners		761	800
Nombre d'inspeccions d'instal·lacions radioactives		278	370

Programa	651 Ordenació, foment i promoció turística		
Marcador	Mitigació	Puntuació	Significatiu (1)
Missió			
Impulsar un model turístic que reforci la competitivitat sostenible de Catalunya com una destinació reconeguda per la seva qualitat, la singularitat de la seva proposta i la capacitat d'innovar amb noves de propostes d'experiència turística, amb l'objectiu de consolidar l'activitat turística com un dels principals motors econòmics del nostre país, generador i distribuïdor de riquesa, afavoridor de l'equilibri territorial i del creixement econòmic, amb criteris de sostenibilitat ambiental, econòmica, social i cultural.			
Objectius relacionats amb el medi ambient i la lluita contra el canvi climàtic			
Afavorir la transformació del sector turístic, perquè sigui de més qualitat i amb més sostenibilitat ambiental, econòmica i social.			
Transformar el sector turístic amb un nou marc normatiu.			
Fomentar la digitalització i la sostenibilitat ambiental, econòmica, social i cultural del sector turístic.			

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Economia
i Hisenda**